

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

INSERATE:

se primesc la biroul administrației (strada, Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Apare în fiecare Duminică

Preotul și învățătorul.

Sub titlul „Unire“, „Universul“ din București publică un articol despre conlucrarea preotului și învățătorului dela sate. Cele spuse se potrivesc foarte bine și la noi, de aceea îi facem loc și în coloanele „Foii“.

... Din scrisoarea unui învățător rural — și repetăm că nu e singura ce am primit asupra acestei chestiuni — s'a văzut, că învățătorii reclamă că în sarcina, ce e pusă pe umerii lor, pentru ridicarea stării culturale a poporului, nu întimpină ajutorul clerului rural, chemat și el, prin pozițiunea sa, a colabora la această măreață operă.

La această critică am primit răspunsuri dela mulți preoți, din cari am publicat unul. Preoții se apară de imputarea, ce li se face, arătând că, deși misiunea lor e foarte grea, totuși nu stau la îndoială a conlucra la opera culturală.

Din această d'scuțiune a reeșit, că între preoți și învățători este oare-care neînțelegere. Acești din urmă impută celor dintâi că nu le dau concurs; la rîndul lor preoții se plîng, că nu li-se dă atențiunea cuvenită și că învățătorii nu li-e sînt prietini.

Lucrul acesta merită toată atențiunea.

Este un interes național de primul ordin, ca poporul să fie ridicat din starea în care se află, stare înapoiată în multe privinți; pentru luminarea populațiunii rurale, pentru buna ei îndrumare pe calea economică și socială, factorii cei mai potriviți, prin pozițiunea lor în

mijlocul sătenilor și prin pregătirea lor, sînt învățătorii și preoții.

Nici învățătorul singur, nici preotul singur, nu pot să îndeplinească munca ce se cere pentru aceasta; deosebit de această imposibilitate de fapt, acțiunea unuia singur din acești doi factori ar ave drept urmare o dezvoltare unilaterală, lipsită de echilibrul absolut necesar, la care trebuie să tindem.

Intre preot și învățător trebuie să existe dar', în interesul cauzei, o desăvîrșită înțelegere, ei trebuie să se sprijinească unul pe altul în tot momentul.

Dacă nu este înțelegere între ei, sau dacă există chiar neînțelegere, aceasta e un rău foarte păgubitor și pentru cauză și pentru dinșii.

Și după-cum s'a văzut din comunicările publicate, nu e stă înțelegere, ba se pare chiar că e neînțelegere între cei doi factori culturali ai satelor.

Starea aceasta de lucruri e foarte regretabilă și ea trebuie înșănătoșată.

Fiind geloși unul de altul sau neîncredători unul de altul, preotul și învățătorul nu câștigă nimic, ba dimpotrivă pierd, căci își amăresc sufletul și își împedecă reciproc acțiunea.

Din contră, dacă își vor da bine seama de pozițiunea și chemarea lor și se vor întovărăși frățeste spre a se rezuma unul pe altul, ei vor câștiga enorm, mai mică le va fi sarcina, mai ușor o vor pute îndeplini și mai mult și mai grabnic rod va produce munca lor.

Ei trebuie să se gîndească cum că atențiunea fruntașilor țării și a opiniunii publice este continuu îndreptată asupra lor, și că-și vor atrage cinste sau des-

considerațiune, după-cum își vor îndeplini chemarea lor măreață.

În multe scrieri, pe cari le-am primit dela preoți în această privință, am constatat cu bucurie că preoțimea își dă seamă de trebuința unirei puterilor. De același spirit sînt pîtrunși și învățătorii.

Să-și dea dar' mîna și să lucreze cu toții în armonie.

În acest sens credem, că și autoritățile superioare respective ar trebui să îndrumeze pe preoți și pe învățători.

Lupta în comitate. Din Arad ni-se scrie, că la congregația de alături a comitatului Arad a luat parte un mare număr de membri români, peste 100 de inși. Mai mu'ți dintre ei au interpellat și vorbit în chestii românești. Între altele avocatul Mih. Velticu a interpellat în chestia limbii, cerînd a se respecta legea de naționalități și hotărîrea luată la 11 Febr. 1869 ca limba protocolară să fie și cea română. Frumos a vorbit și Dr. St. Pop tot în cauză națională.

Averile mănăstirilor sîrbești. Căpeteniile tuturor mănăstirilor sîrbești din Ungaria s'au prezentat corporativ în capitală, ca să protesteze contra concludusului cunoscut al ultimului congres sîrbesc, prin care li-se va lua din mîni administrarea bunurilor mănăstirilor sîrbești. Ministrul Széll le a promis, că va cerceta lucrul.

FOIȚA.

Să fim țărani Români.

Să fim țărani. Cu hărnicie
Pămîntul să muncim,
Să fim Români și 'n armonie
Cu toții să trăim.
Să fim țărani, să fim Români
Să fim țărani Români.

Pămîntul hrană dă la toți,
Voinici pe toți îi face,
Voinici țărani, voinici Români
Și la rîsbul și 'n pace.
Să fim țărani, să fim Români,
Să fim țărani Români.

De frig, de viitor, de furtuni
Voinici nu ținem seamă,

Pămîntul patriei ne e,
Români, a noastră mamă.
Să fim țărani, să fim Români,
Să fim țărani Români.

Să fim țărani. Cu hărnicie
Pămîntul să muncim,
Să fim Români și 'n armonie
Cu toții să trăim.
Să fim țărani, să fim Români,
Să fim țărani Români.

Th. D. Speranță.

Poesii populare.

Din Costeiu.

Com, de Ioan Opțianu, plugar.

Frunză verde de tuleu,
Urîtu-î bărbatul tîu!
Urîtu-î ca ciumele,
Ear' tu ești ca zinele!

Astă-toamnă când umblam,
La plug ziua când aram,

Eu tot la tine gîndeam,
La joc mîndră când jucam
De degete ne strîngeam
Eu pe tine, tu pe mine,
Ca să vin seara la tine,
La fîntîna într'o seară
Noi doi ne vorbirăm eară,
Încătrău s'o apucăm
Unul de altul să dăm.

Mîndro, mîndrulița mea!
Poartă-te, cum te-ai purta
Numai nu te mărita.
Poartă-te vr'o doi trei ani
Tot în ciudă la dușmani,
Dela doi, dela trei ani
Fă-le voie la dușmani.

Cînd trec mîndro pe la voi
Plîngu-mi ochii amîndoi!
Cînd trec pe lâng'a voastră casă,
Jos picioarele să lasă!
Cînd trec mîndro pe la tine,
Plînge inima în mine.

Procesele de presă ale Slovacilor. In 10 Februarie c. se va pertracta înaintea juriului din Budapesta procesul de presă al redactorului **Milos Pietor**, pus sub acuză pentru neștie pretinse poezii agitatorice, publicate în ziarul „*Poutsmo Zabavne Kulihy*“, al cărui redactor responsabil e Pietor.

La două săptămâni după aceasta, în 23 Februarie c. se va pertracta tot în Budapesta procesul de presă al lui **Svetozar Hurban-Vajanski**.

După „*Tribuna*“ urmează îndată zărelile slovace! După Români — Slovaci!

Limba maghiară și seminarul sășesc. *Wlassics* nu e de loc mulțumit cu sporul făcut în limba maghiară la seminarul sășesc din Sibiu. Asta pe baza experienței făcute când cu vizitarea lui din toamna trecută. Consistorul sășesc din Sibiu a dispus pentru mulțumirea aceluia, ca în 2 zile pe săptămână elevii din seminar să converseze numai în limba maghiară.

Casa magnaților a ținut Luni și Marți ședințe, în cari s'au dezbătut asupra legii despre pașapoarte. *Bánffy* cel vestit a cerut, ca pașapoartele, ce se dau în Croația, să fie în limba maghiară, ceea ce s'a respins. Tot așa s'a respins și propunerea lui *Estérházy*, ca ele să se dea în limba maghiară, croată și franceză.

Congrua. Comisiunea regnicolară a statorit conscrierea venitorilor din beneficiile bisericesti mai mici, al căror număr se urcă la 5500. Acum se continuă cu conscrierea beneficiilor mai mari.

Opoziția croată. „*Obzor*“ și „*Hrvatsoa*“ publică textul rezoluțiunii, care se va prezenta adunării din 28 l. c. a opoziției croate. În ea se zice, că fostul partid de drept și fostul partid independent, cari s'au contopit dela 15

De cine dorul se leagă
Nu-și mai poartă mintea 'ntreagă,
Că de mine s'a legat
Dar' nimic n'am ce să-i fac,
De se leagă de voinic,
Năpustește plugu 'n câmp
Și pleacă unde a pus gând,
De se leagă de nevastă
Toată ziua-i la fereastră.

FURNICARUL.

— Vezi ilustrația. —

E un animal lung de 4 urme. Botul îi este foarte ascuțit, dinții îi lipsesc, limba e ca un verme lung, căci o poate întinde, afară din gură, până la o depărtare de 40 cm. și încă de 50 ori pe minută. Animalul acesta trăiește în America-de-sud și se nutrește cu animale mici, mai ales furnici. Mușinoarele le răscolește cu ghiarele, ear' cu limba prinde furnicile și le înghite.

Ianuarie încoace, vor lua numele „*Partidul croat de drept*“. Partidul cel nou va ține strins la programul stabilit în 1894, acceptat și de partidele fuzioneate acum. Va lucra îndeosebi pentru reforma electorală schimbarea pactului financiar cu Ungaria în sensul, ca Croația să-și câștige o complectă independență financiară, și pentru cea mai largă libertate de presă și întruniri.

Noul partid, format în comitatul Liptov sub numirea „*Partidul maghiar*“, și-a ținut adunarea de constituire. Până acum numără vre-o sută de membri din cercurile inteligenței maghiare de acolo. Avem de-a face cu partidul unei naționalități — al celei maghiare. Pentru ce e oprit în activitate partidul altei naționalități, al celei române?

In dietă s'a început dezbaterile proiectului militar, prin care se cere înmulțirea numărului de soldați și micșorarea numărului celor din rezerva întreținute (*Erzatzreserviști*). Opoziția e contra acestei legi și cere îndeosebi, ca să se reducă anii de serviciu militar dela 3 la 2 ani.

FURNICARUL.

România. În 25 l. c. s'au făcut alegeri parțiale în opt județe. La Mușcel a fost ales în colegiul I. pentru senat, șeful partidului conservator *G. Gr. Cantacuzino*; la Romanși a reușit de-asemena candidatul conservator *dl Tache Ionescu*, fost ministru.

PROCESELE DE PRESA contra lui *L. Korodi*, *Dr. Orendi* și *Dr. Fr. Liess*, după-cum spune „*Kr. Ztg.*“, vor fi pertractate în luna viitoare înaintea curții cu jurați din *Târgul-Murșului*.

Vizită princiară. După-cum se vorbește cu siguranță în cercurile înalte politice, că *A. S. I.* principele moștenitor al Germaniei va vizita Bucureștii la primăvară, unde va fi oaspele *MM. LL. Regelui și Reginei*.

Creta. Am dat știrea, că *ambasadorul rus Sinovieff* a solicitat la *Sultanul independența Cretei*. Azi avem o știre contrară. Anume „*Correspondența germană*“, pe baza unei informații din cercuri diplomatice, afirmă, că che-

știa cretană va fi rezolvată la primăvară prin *anezarea Cretei la Grecia*.

Rusia a propus și sprijinit această soluțiune, — zice „*Cor. germ.*“.

DIN LUME.

Peninsula-balcanică.

Saraffoff nu vrea să știe de promisiunea *Puterilor*, că vor introduce reforme în Macedonia. El a început să alcătuiască bande revoluționare. Sâmbătă deja au plecat 30 de insurgenți.

Mihailowski a început să atace pe *Saraffoff*, că această procedare va păgubi interesele cauzei naționale bulgare.

Guvernul a intervenit ca să împacă ambele comitete, însă fără nici un rezultat.

Mihailowski a convocat adunarea comitetului de sub presidenția sa și a spus, că în cazul când *Turcia* n'ar vră să aplice reformele, atunci singurul mijloc ce rămâne de făcut este o răsccoală generală. Pentru aceasta el a propus contractarea unui împrumut de 100.000 de lei, care să servească la cumpărarea de arme și de munițiuni pentru reușita acestei răscocale. Propunerea a fost primită în aplause.

Împrumutul va fi garantat deoptzeci de persoane solvabile.

Reformele, pe cari se încearcă *Turcii* să le aplice, sânt departe de a face să înceteze turburările. Din contră, călătoria contelui *Lambdorff* și asigurările *Austriei*, că dacă *Turcia* nu va fi în stare să liniștească populațiunea macedoneană, atunci Macedonia va fi ocupată de puterile străine, a încurajat pe *Bulgari*, ca să facă agitațiuni și răscocale chiar în timpul iernei.

Approape de *Salonic* o bandă de briganzi a tăiat firul telegrafic și a încercat să strice șinele drumului de fer pentru ca să producă o deraiare de tren. Asupra trenului expres-continental briganzii au tras mai multe focuri de revolver.

Approape de *Bitolia*, la *Nijopole*, doi proprietari turci au fost atacați și răniți. Approape de *Resna* a fost omorât păzitorul țarinelor.

Locuitorii din *Brezava* s'au unit cu răsculații, atacând pe gendarmi. Gendarmii au dat foc satului.

Consulii din *Bitolia* au înregistrat toate crimele și violențele comise în vialetul *Monastir* și au înaintat raportul lor către guvernele respective.

Șeful de bandă albanez, *Malchi*, într'o luptă ce a susținut cu *Nizamii* aproape de *Gevgeli*, a fost prins și trimis la închisoarea din *Salonic*.

„*Allgemeine Correspondenz*“ confirmă știrea, că *Poarta* proiectează să întrebuițeze ofițeri germani, cari servesc în armata turcă, la administrația *Macedoniei*.

O telegramă din *Constantinopol* primită la *Viena*, spune, că noul mare

vizir va trimite ambasadiorilor o notă, în care va espune idelle sale în privința chestiunii reformelor ce trebuie să se acorde Macedoniei.

În Grecia se fac pregătiri de războiu. Toată lumea este convinsă, că la primăvară răzcoalele din Macedonia vor începe cu mai multă furie și că un războiu între Bulgaria și Turcia va fi inevitabil. În acest caz Grecia va fi silită să apere frontierele și să intre în acțiune, în caz, când interesul elenismului în Macedonia ar fi periclitat. Se vor face mici bande de palicari, cari vor lupta cu bandele bulgare din Macedonia. Presa din Atena face apel la vechiul patriotism al Grecilor, ca să fie și de astă-dată la înălțimea împrejurărilor.

Din Salonic sosesc știri la Belgrad, cari comunică despre cruzimi comise de trupele turcești trimise asupra singuraticelor comune din vilaiet.

Maroco.

Din Maroco se vestesc și învingeri de ale Sultanului, și de-ale pretendentului. Cele mai multe sînt ale acestuia, care asediază deja capitala Fez. El mai șteaptă numai câștigarea pe partea sa a puternicei seminții Semur, ca să facă asaltul final.

Mai multe bănci din Paris s'au aliat, ca să dea guvernului din Maroco un împrumut de 7 milioane lei pe patru ani. Ca siguranță se vor amaneta venitele vamale.

Canalul Panama.

Presidentul Roosevelt a prezentat senatului spre aprobare contractul pentru canalul de Panama. Prin acest contract se deobligă Statele-Unite să plătească Columbiei odată pentru totdeauna 10 mil. dolari, apoi anual câte 250.000 dolari. Columbia cedează Statelor-Unite în schimb un teritor de șese miluri, unde ele pot aduce trupe pentru scutul teritorului, dacă nu o va pute face aceasta Columbia. Contractul se încheie pe 100 ani și poate fi reînnoit la cererea Statelor-Unite. Acestea au dreptul de judicatură pentru spele, cari vor fi în legătură cu canalul, și încassează dela vasele, cari trec prin canal, toate dările.

SCRISORI.

Spre calea degenerării.

De lângă Panciova, 1903.

Cu toții știm, ce factor neprețuit e biserica mai cu seamă acolo, unde căteva mii de Români sînt încunjurați de zeci de mii de străini, cari din răspuneri se nisuesc a-i desnaționaliza, a-i despoia de tot ce au sfânt, de limba, de portul, de datinile și de obiceiurile lor naționale, moștenite dela moși-strămoși.

În astfel de stare deplorabilă se aflau Români pancioveni înainte cu vre-o 4 ani.

Zeci de ani nime nu s'a interesat de soarta lor după merit, nime nu simțea adevărată durere, când vedea cum dușmanii noștri, dintre cari mai cu seamă Sârbii îi desnaționalizau, îi despoiau de limba, de portul, de datinile și de obiceiurile lor naționale strămoșești.

Înainte de a bate ora a douăsprezecea însă, s'a pus sfîrșit spiritului bolnăvicios de moarte, spiritului îngrozitor, ce părea ca o bombă aruncată în foc, care în tot momentul să explodeze, ce domnea în mijlocul Românilor pancioveni, căci cu ajutorul dlui Trif. Miclea, protopresbiterul tractului Panciova, și cu munca mare desinteresată, cu abnegațiunea unică în felul său, a părintelui Ioan Stroca, fost pe atunci administratorul parohiei din Omolnița (lângă Panciova) s'a înființat parohie gr-or. românească independentă de coreligionarii Sârbi, respective s'a reînființat fosta comunitate gr-or. românească, existentă odată în Panciova.

Faptul acesta mareș e și va fi întotdeauna de o importanță incomparabilă, căci prin el s'a pus sfîrșit anarchismului, s'a împedecat desnaționalizarea Românilor pancioveni, dar' tot prin el s'a dat și un mijloc, ca să țină morțiș la acees, ce au moștenit dela moși-strămoși.

Neavînd Români pancioveni timp îndelungat nici biserică, nici școală, nu e mirare, că foarte mulți și-au uitat limba maternă, nu e mirare, că s'au înstrăinat de portul, de datinile și de obiceiurile lor strămoșești, primind altele străine nouă, străine trecutului și tradițiunilor noastre naționale, căci le lipsia păstorul sufletesc, care atât de pe sfântul altar al Domnului, cât și la ori-și-ce ocaziune, să îndemne la iubirea, ținerea morțișă și respectarea a tot ce am moștenit, ce ne-au lăsat moși-strămoșii noștri.

La început, deși multe și grele pedeci se puneau din partea străinilor, dar' mai cu seamă din partea îngâmfăților noștri coreligionari, a vîntătorilor de suflete, din partea Sârbilor, apoi deși zilnic se luptau cu lipsele și neajunsurile cele mai simțitoare — ceea-ce și acum stă — afacerile interne ale parohiei mergeau bine și ne legănam în aceea dulce speranță, că ora eliberării din cătușele sclăviei ierarhice sârbești în curînd va bate.

Durere însă, căci speranța aceasta frumoasă a dispărut, cum dispare un vis, căci de un timp în mijlocul Românilor pancioveni nu mai există însuflețirea ce a existat odată, prea puțin interes se manifestează față de cauzele parohiei.

Faptul acesta e nespus de trist și dureros, e nespus de condamabil.

Oare am recăzut în păcatul nostru vechiu?

Indiferentismul ear' își arată capul, ear' ne-a cuprins simțirile noastre?

Abia am tras două-trei brezde în ogorul impetrit, lăsat atât amar de timp în voia sorții vitrege, și ni-s'au urit de muncă, am lăpădat plugul din mîni, dându-l ear' pradă ruginii.

Nu e oare împrejurarea aceasta un păcat mare, un păcat de moarte?

E virtute, cu ce atât de mult ne facem osane și ne servește spre laudă?

Din toate punctele de vedere, e o necesitate imperativă, că în mijlocul Românilor pancioveni, însuflețirea să reînvie și uniți în cugete și în simțiri, cu toate mijloacele ce le stau la dispoziție să lupte în contra tuturor elementelor dușmănoase, în interesul și spre inflo-

rirea tinerei parohii române din Panciova, până ce spiritul bolnăvicios nu prinde rădăcini, căci atunci toate luptele, sbuciumările noastre zădărnice vor fi.

Franză.

La emigrările în America.

Țeara-Oltului, Ianuarie 1903.

Legislatorii din Pesta au adus lege nouă, prin care să pun pedeci imigrărilor și emigrărilor.

La aceasta se vede că a dat ansă venirea în țeară a unor elemente nedorite, și trecerea la America în masă a cetățenilor noștri, între cari și a Românilor, cari sînt recunoscuți de buni plătitori de dări.

Nu știu încât frica aceasta e basată față de alții, dar' știu că față de Români nu e, pentru-că dintre cei-ce s'au dus, nici unul nu rămâne acolo, fără din contră abia șteaptă timpul să se reîntoarcă scasă, liberi de datorile făcute aici.

Acesta e naturelul Românului, și aceasta transpiră din toate epistolele ce trimet la cei rămași acasă.

Nu cred să mai existe în lume popor, care să țină cu atîta tărie și sfîntenie la vatra strămoșească ca Românul, aceasta e evident constatată și din anelele militare de pe timpul, când regimentele românești erau în garnizoane prin Italia, Boemia, Galizia etc, că foarte mulți se bolnăveau, ba și mureau de dorul de patrie așa numitul >Heimweh< cum se inducea în registre germane.

Lipsa de mijloace și lipsa de stabilitamente, unde poporul să poată lucra să-și câștige cele necesare pentru susținerea familiei și purtarea sarcinilor publice, îi fac pe Români să meargă la America.

Cunosc mai multe cazuri, unde capul familiei s'a dus la America și de unde prin muncă în decurs de 2½ ani a trimis familiei peste 4 mii coroane, cu care s'a scăpat de datorii, și a procurat vitele necesare la economie, are și bani depuși spre păstrare, și astăzi sînt ear' acasă în fruntea familiei, fac onoare comunei prin purtare bună și cumpătată, atât ca cetățeni cât și ca economi harnici, pentru-că acolo au învățat a lucra, a câștiga și păstra.

Am avut ocaziune să ved la un oficiu postal, la care aparțin 7 comune, conspectul făcut cu finea anului trecut 1902, despre banii veniți dela America, și m'a pus în uimire suma colosală de aproape una sută mii coroane. E ușor de presupus că în întreaga țeara suma va ajunge la milioane, dacă considerăm că din aceste 7 comune sînt abia vre-o 100 indivizi duși.

Acesta îndeamnă și pe alții să ia drumul Americii, deși nu au datorii, dar' numai să câștige bani albi pentru zile negre.

Au mare merit în privința aceasta băncile noastre pentru ajutorul ce dă călătorilor anticipându-le șpelele de călătorie, și după cum sînt bine informat nu numai că nu au avut până acum nimeni a pierde, din contră mulțumire, vîzînd că după achitarea avansurilor, astăzi incurg în continuu depunerile.

Românul din fire e mulțămitor binefăcătorului său.

Am scris acestea pentru ca ori cine să știe că Românul nu emigrează, fără prin muncă grea, contribuie la susținerea patriei sale, pe care o iubeste, pentru că aici își are vatra lui din moși și strămoși, e adevărat cetățean cu inimă, nu din interes personal material ca »Schreib Moritzii« a căror patrie e »ubi bene«.

Ceva însă mă neliniștește, și anume cangrenanecofosianalismului, care, după cum am înțeles, a început a-și ridica hidoul osp în comunele Arpașul-de-sus și Streza Cârțișoara, și anume în Arpașul-de-sus chiar prin consilierul bisericii. După ce mă voiu convinge personal de adevăr, îmi țin de datorință, a face și publicului mare cunoscută cauza, ce îndeamnă pe acești nenorociți, la un pas așa greșit — mi e frică însă că preotul va fi cauza.

Vouă, fraților din America, vă zic un »Doamne ajută« să vă întoarceți sănătoși, la ai voștri, cari vă doresc.

Ghiță.

Cum au ajuns oamenii la scrierea de astăzi.

Cea mai veche scrisoare, pe care o cunoaștem până astăzi, o au Chinezii. Scrierea lor e foarte anevoioasă. După cum s'arată literile lor sunt chipuri de lucruri, deci, literile s'au născut, ca și la Egipteni, din hieroglife. Când aveau să scrie un corb, desemnau un corb; aveau să scrie mână, închipuiau o mână. Lucrul până la un loc e ușor și limpede, când ai să scrii cuvinte cari arată lucruri concrete; dar' când ai să scrii cuvinte, cari arată abstracțiuni, greutatea e mare. Cum să scrii, adevărat prin ce chip, vorbe ca durere, ascuns, aici, târziu, câtră? Chinezii și-au găsit pentru acest fel de cuvinte semne anumite, pe cari nu le poate vedea ori-cine, ci numai cele le învață.

Scrierea de azi a Chinezilor nu este însă cu chipuri. Dintr'un chip anumit a ieșit un semn, o scurtare care cum a chipului. De pildă, din chipul calului a ieșit un semn, care seamănă cu o coamă, din chipul întreg al bouului s'au luat numai coarnele. Și așa s'au născut oarecum niște litere. Greutatea cea mare acum a scrierii chineze e de două feluri. Autăiu, că fiecare vorbă își are semnul sau deosebit, care nu numai arată chipul lucrului, dar' e născut dintr'acest chip. Așadar' fiecare vorbă își are semnul său, și fiecare semn arată altă vorbă. Prin urmare câte vorbe sunt în limbă, atâtea semne sunt, atâtea litere. Usul de toate zilele are cam 4-5 mii de litere, dar' de toate sunt peste o sută de mii de litere în scrierea chineză. Poți deci să înveți o viață întreagă, și tot să nu cunoști toate literele chinezești. A doua greutate este, că o vorbă poate să aibă mai multe înțelesuri, cum se întâmplă în toate limbile, ear' acest lucru în chinezește e foarte des, așa că o vorbă poate avea până la 25 de înțelesuri, însă pentru aceeași vorbă e un singur semn — ling, care e și aleg. și frunză, și stăpân, și bae, și dincolo, și eram etc. — cum poți deci să știi că acest semn care se

cetește ling, însemnează aleg și nu funză, ori bae etc.? Când vorbește Chinezul nu face confuzie între înțelesuri, căci el vorbește cântând, și după-cum accentuează și întonează cuvântul, cunoști adevăratul înțeles al lui. În scriere însă s'ajută dând semnului fel de fel de alte semne mititele, puse când deasupra lui, când dedesubt, când pe margini, în toate chipurile, ca accente, codițe, cercei, coarne, cârlige, săgeți și câte altele, așa că semnul cel de baștină e împoțononat pe de toate părțile.

Chinezii scriu de sus în jos, în linie verticală, așa că rîndurile scrierii se par stilpi. Nici un semn nu seamănă cu altul și mulțimea podoabelor lor te zăpăcește.

Vechimea scrierii lor și bogăția literaturii îi împiedică să schimbe acest sistem de a scrie. S'a făcut și la ei vorbă să scrie ca Europeanii cu câteva litere, dar' cum sînt foarte conservatori întru păstrarea lucrurilor din părinți nu s'au învoit. E adevărat, că de-ar lua scrierea simplă cu litere, care arată sunete, nimenea nu s'ar ocupa cu cărțile lor scrise mai înainte — și au cărți mai multe decât ori-care neam de pe pământ, și în ele religia și dreptul și istoria lor, de peste 6000 de ani — ear' astărar fi o mare pierdere pentru ei. Japonezii, cari au o literatură mai tîndră și sînt și mai primitivi de lucruri nouă, au lăpădat semnele chineze și și-au făcut un alfabet de 47 litere, numit i-ro-fa, căci aceste sînt cele mai dese sunete în limba lor (i, r și f) și cu ele încep alfabetul ca noi cu abace. Ei au sistem european de a scrie.

Scrierea Egiptenilor, nu cu mult mai tîndră decât a Chinezilor, este cu totul altfel și e o treaptă mijlocie între scrierea chineză și cea a Europeanilor. Pe când Chinezii scriu cu un semn o vorbă întreagă, Egiptenii scriu numai o silabă. Acesta e sistemul egiptean cu toate că scriu cu câte un semn și vorbe întregi, dar' numai anumite vorbe. Așa d. e. un cerc cu un punct în mijloc însemnează soare și se cetește ra (Ra eră zeul soarelui) un cerc simplu sau un oval însemnează ro, adevărată lună. Acum dacă aceste semne stau unul lângă altul ca un singur semn, se cetește raro, care nu mai însemnează soare-lună ci măsură. Această scriere e rebus; din chipuri scoți cuvinte. Ca exemplu în limba noastră două linii undulate ar însemna apă, un cub ar însemna mineralul sare (fiindcă se cristalizează în cubi). Acum, ori-unde vezi singuratică două linii ondulate cetești apă, un cub singuratic cetești sare, dar' când vor fi unite ca un semn vei vedea cu totul altă idee, adevărată apăsare (din verbul a apăsa).

Așa scriau Egiptenii mai la început. Se înțelege, că intr'acest chip n'au nevoie de atâtea semne câte au Chinezii; scrierea se simplifică mult. Semnul bunăoară pentru car era și pentru silaba car, ori în ce cuvânt ai fi întâlnit-o.

Mai târziu, numai primul sunet al unui cuvânt se cetea, și de aci înainte scrierea era un fel de acrostih. De exemplu, ca să scrii luptă, desemnai chipul unui animal ori obiect, al cărui nume începea cu l — un lup, o lebădă, o lampă, etc. Apoi al unui lucru ori animal al cărui nume începea cu u, (urs, undiță),

apoi așa pe rînd mai departe. Vezi bine, eu dau aceste exemple în limba noastră, Egiptenii le aveau în limba lor. Chipurile puteau să fie foarte multe pentru același sunet, cum de pildă la noi pentru f am putea desemna frunză, fluer, flintă, foc, fag, fagure, fus, fuior și altele nenumărate. Cu timpul au ajuns să întrebuințeze numai acele chipuri, cari se puteau mai ușor desemna și al căror nume era mai cunoscut. Această scriere era întrebuințată numai în peatră, căci Egiptenii scobeau scrisoarea în pereții templelor și ai mormintelor.

După-ce au început însă să scrie pe papirus (un fel de hârtie foarte tîndră) nu mai desemnau chipurile așa frumos, căci nu erau toți meșteri, ear' graba ce-o puneau să scrie nu le da răgaz să fie migăloși, și așa au ajuns ca și Chinezii să tot simplifice desemnul până au ajuns ca în loc de chipuri să aibă numai semne anumite pentru ele. Bună-oară chipul dintău deplin al unei case, a ajuns să fie numai chipul acoperișului ei, apoi și acesta s'a făcut mai simplu, un semn din 3 linii cum sînt contururile acoperișului / —, apoi în graba scrierii și acest semn s'a rotunzit de s'a făcut un simplu semi-cerc.

Dar' totuși, deși simple, erau multe semne pentru același sunet. Atunci Fenicienii au venit la gândul să aleagă dintre atâtea semne pentru un sunet unul singur — va să zică un semn și un sunet — și au făcut un alfabet simplu. Pentru sunetul a au luat numai semnul, care închipuia bou și și-au și zis acestui semn bou (alef). Cu puțină fantazie poți într'adevăr recunoaște chiar și în alfabetul latin (deși s'a schimbat mult) în a chipul bouului: a mic scris, e compus din două părți, un o și un semi-cerc lipit de el, o făcut lungueț spre dreapta, ar închipui trupul bouului, ear' semi-cercul, coarnele lui. Pentru sunetul b au luat chipul casei (beth), pentru g chipul cămilei (ghemel), etc. Astfel Fenicienii au fost cei dintăi, care au scris ca Europeanii de astăzi, avînd pentru fiecare sunet un singur semn și dînd unui semn un singur sunet.

Dela Feniceni (cam 1000 de ani înainte de Christos), au învățat scrierea Judei și Grecii. Și unii și alții au schimbat semnele Fenicienilor după-cum le-a venit mai bine. Grecii au păstrat chiar numele semnelor feniciene-semitice, alfa, vita, gama, delta, cu toate că în limba lor aceste vorbe nu însemnează nimic. Dela Greci apoi, și dela Judei, semnele acestea au străbătut spre Ost până în India la marginile Chinei, unde s'au oprit, căci au dat de conservatorii Chinezii; ear' spre apus în toată Europa. Cei cari le-au rotunzit și le-au făcut lesnicioase, schimbând formele lor au fost Romanii, ear' dela Romani le-au primit toate popoarele Europei. Un episcop al Goșilor, care le-a tradus biblia, a născocit pentru Nemți un alfabet, schimbând puțin pe cel roman și făcînd literele mai cu colțuri, acesta e alfabetul german. Ear' Chiril, apostolul Slavilor, schimbînd alfabetul roman și născocind el câte ceva, a făcut alfabetul chirilic, pe care-l au azi Slavii.

G. Coșbuc.

pentru esaminarea din punctul de vedere sanitar la vin 6 cor., ear' la apă 12 cor. Pentru esaminarea laptelui 4 cor. Pentru esaminarea beuturilor spirituoase: bere, alcool ș. a. 6 cor. Pentru esaminarea cu microscopul a făinei 10 cor. Pentru pâne și alte aluaturi câte 2 cor. pentru calitate, și 6 cor. pentru cvantitate. Pentru unsori și oleuri câte 6 cor. Pentru cafea, tea și cacao 10 cor. Pentru mărfurile de băcănie 6 cor. Pentru conserve și adaosuri de mâncări câte 2 cor. pentru calitate, și 4 cor. pentru cvantitate; 3. Pentru esaminările tehnice și comerciale. Pentru esaminarea calității petroleului 4 cor.; pentru proba aceluia de ars 2 cor., pentru proba de lumină 4 cor., pentru puterea de luminat 6 cor., ear' pentru esaminarea chimică a unsoilor dela 2—20 cor. Pentru esaminarea apei minerale, pentru ca aceea să se poată folosi spre scopuri comerciale, 10 cor. Pentru o îndrumare cu privire la folosirea apei de beut 20 cor. Pentru esaminarea cărbunilor de peatră 40 cor. Pentru esaminarea napilor de zăhar 4 cor. 4. Pentru esaminarea metalelor din băi dela 5—10 cor. 5. Pentru esaminarea apelor minerale câte 20 cor. Pentru alte esaminări nespecificate aci dela 2—6 coroane.

Pentru săvârșirea acestor esaminări, institutele mai sus pomenite sânt provăzute cu tot felul de instrumente chimice pentru descompunerea lucrurilor, ce se trimit acolo. Instrumentele acestea ajung numai la institutul central suma de 89.307 cor.

Personalul la stațiunea centrală constă din 16 dirigători (oficiali), 1 portar, 1 mașinist și câte 3 lucrători, ear' la cele din provincă numărul dirigătorilor e numai 6.

Spesele împreunate cu susținerea acestor institute sânt: la stațiunea centrală salare 57,620 cor., spese de afaceri 18.000 cor., spese de procurare 14.000 cor., ear' la cele din provincă sânt provăzute 23,710 cor.

Am crezut, că e în interesul obștesc, ca să arătăm și economilor noștri existența acestor stațiuni pentru

încercările chemice, ca aceia dintre ei, cari ar ave lipsă să se poată și folosi de ele în vieța practică de toate zilele.

Ioan Georgescu.

Vanzarea vitelor după greutatea viie.

Când cumpără măcelarul o vită, o pipăie la deosebite locuri, ca să afe ceva despre bunăteța și cantitatea cărnii. În felul acesta prețuește, cam cât de mare e cantitatea părților, pe cari le poate folosi. Scurt zis: taxează vita. Măcelarul se pricepe la aceasta, pentru-că el cumpără multe vite de tăiat, așa că are experiență. Plugarul însă, care vinde ori cumpără puține vite pe an, nu poate să aibă destulă experiență în taxare, de aceea face foarte bine dacă folosește cumpăna centesimală (cântarul de vite), ceea-ce îi e cu atât mai ușor, că toate comunele cu târguri trebuie să aibă o astfel de cumpănă, care numai singură îl îndreaptă pe drumul adevărat și-l scutește de-a fi înșelat.

De multe ori putem vedea la târguri de vite, cum țeranul stă nehotărit, când îl îmbie cumpărătorul. Negustorul observă numai decât nesiguranța aceasta a Românilui și începe să-i torăre câte verzi și uscate, până-l târbăcește de-și vinde vita fără să capete prețul meritat. Prețul adevărat, ce trebuie să-l ceară, îl va ști numai dacă cântărește vita, dacă esaminează părțile din afară și cunoaște și prețul cărnii în piață.

Pentru felul acesta de taxare încă trebuie oare-care deprindere. Greutatea viie trebuie satorită la vită numai dimineața, până când n'a mâncat încă, pentru-că s'a dovedit că conținutul borhanului și al mațelor face la un bou gras 12 chilogr. din 100 chilogr. din greutatea vitei tăiate, ear' la boi nutriți bine chiar și 18 chilogr., așa că deosebirea aceasta poate să fie la greutatea viie a unui bou și de 50 chilogr. După exteriorul (partea din afară) vitei încă trebuie să satorim, dacă vita e slabă, bine hrănită, jumătate grasă sau grasă de tot.

La o vită slabă căpătăm din 100 chilograme greutate viie numai jumătate carne. În mijlocie putem socoti la un bou slab după tăiat 50 chilogr din 100 chilogr. greutate viie, la o vacă slabă 48, la un bou, care a prins în carne 52, la o vacă asemenea 50, la un bou jumătate gras 55, la o vacă asemenea 52, la un bou foarte gras 58 și la o vacă asemenea 55 chilogr. din 100. Se înțelege, că trebuie să avem în vedere și gradul de îngrășare, pentru-că la o îngrășare înaintată se mărește și greutatea după tăiat, și bunăteța cărnii, care atirna de altminteri și dela rassa, etatea și nutrirea vitei.

Țeranii noștri ved, că dacă e vorba de un câștig mai de ispravă în economie, acesta îl pot ave mai ales după *economia de vite*. Aceasta însă numai atunci, dacă va crește vite cum se cade, la cari să se îmbulzească negustorii. Pentru-că e o adevărată rușine a merge la târg cu vite pipernicite, de cari se feresc negustorii cei-ce dau prețuri bune. Dacă vrem să fim însă siguri, că vom căpăta pentru vita grijită bine prețul cuvenit, trebuie să ne ținem de sfaturile date mai sus, îndeosebi să ne cântărim vita. Intre uneltele, ce și-le cumpără o reuniune Raiffeisen, n'ar trebui să lipsească și o cumpănă centesimală.

„W. W. F. L.“

Programul de lucru

al

„Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“ pe 1903.

În scopul cunoașterii referințelor economice ale populațiunei dela sate, se vor ține întruniri agricole în comunele: Bradu Vale, Turnișor, Răhău, Dobârca, Noul-săsesc, Rusciori, Șura-mică, Avrig și Săsași.

În scopul promovării *culturi vitelor* se va ține o *exposiție de vită de prăsilă* în comuna Racovița, ear' în comuna Poiana se va ține o *exposiție de oi de prăsilă*.

O vițea rassa „Pinzgau“ curată și eventual și alte animale de prăsilă, se vor dărul școalei practice economice din Seliște.

În scopul *culturi poamelor*: în primăvară se vor distribui între membri pădureți de meri, peri, pruni, cireși, gutui etc.

cu toți locuitorii ei: cu înfiorare cunosc puțința, că curând ori mai târziu poate earăși să peară.

Ba puțința asta mi se vede ca învederată, pentru-că știu, că toate cele create sânt trecătoare și nimica nu poate fi stabil, ce este. Insuși Dl nostru Isus Christos a prevestit căpătul acestei lumi pământești — și mai toate popoarele cred, că lumea va peri.

Așadară și acest pământ, pe care locuim noi, nu e de moșă. El va trece, se va sfărâma, sau poate că și cu totul va peri.

Și dacă ar și peri el între nenumăratele miriade de lumi ale cerului nemărginit, cine va simți perirea lui?

El este unul dintre cele mai mici trupuri lumesti. el nimic alta nu este, decât un grăunț în nemărginitul întreg al universului.

Locuitorii altor lumi, când va fi nimic pământul acesta, vor vedea numai cu o stea mai puțin.

Ce cugetare înfiorătoare!

(Va urma).

B. Jantea, preot.

RÎS.

Cum și-au dus în sat peatra de moară Maghiarii din Rátót?

Mai de mult, de mult, în vremurile bătrâne Ungurii din Rátót și au clădit o moară, ear' peatra de moară și au cioplit o în vârful dealului din apropierea satului. Când au fost gata cu cioplitul s'au pus la sfat asupra modului cum să scoboare piatra până jos în sat. S'au sfătuitei mult, dar' chip și modru potrivit nu aflară, până ce în sfârșit Țiganul Cloșcă li-a dat sfatul, ca să dea piatra de a dura pe deal în jos.

S'au bucurat de sfat bieții oameni, dar' primarul avea nedumeriri. »E înalt dealul — zicea el, — cum vom ști apoi unde s'a oprit piatra?« S'au pus eară la sfat și după multă chibzuială au hotărât, că unul să meargă cu piatra. Era adecă la mijloculei o gaură mare, așa că un cap de om putea să intre ușor prin ea. Unul s'o iee deci în grumazi și să plece cu ea la vale, ear' fiindcă sfatul

acesta înțelept a provenit dela Țiganul Cloșcă, el era să-l și pună în lucrare. Și a plecat Țiganul cu roata, tot deadura și de-a roata pe coastă 'n jos, ear' la piciorul dealului fiind un lac, roata s'a rostogolit în el cu Țigan cu tot, pe care l'a tras cu sine în fundul lacului. Cei din deal tot așteptau să le dea Țiganul veste, ca să se scoboare și ei, dar' ajungându-i seara tot așteptând, au plecat în sat. Ear' acasă cunoscând firea Țiganului, primarul a adunat pe bătrânii satului la sfat și au hotărât să dea de știre cu tarabana; că Țiganul a fugit cu piatra de moară. A doua zi apoi juratul a plecat prin satele vecine bătând tarabana și vestind următoarele:

»Să dea de știre la toți și la toate, că de cumva ar vedea cineva un Țigan, având de grumazi o piatră de moară, împreună cu numita piatră să-l aducă la cinstitul birău din comuna Rátót, ca să se facă asupra lui dreptate.«

Membrilor cu locuința în comuna Fofeldea li-se dăruiește câte *un altoi măr pă-tul*, plantat în grădina fiecăruia.

Se vor căuta căi și mijloace în scopul punerii în lucrare a cuptorului de uscat poame sistem »Cazenille«, zidit în Seliște.

Cursul de altoit pomi se va ține în comuna Orlat.

În primăvară se vor distribui unelte pentru altoit și semințe de plante folositoare.

Comitetul totodată mijlocește pentru ori-și-cine li-se va adresa procurarea de semințe mai bune și mai ieftine.

Se vor împărți între membri ouă și gălițe de soiul ales.

Tovărășile agricole și însoțirile de credit sătești sistem Raiffeisen vor fi rugate a face raport despre activitatea desvoltată în 1902 și a transpune socotelile pe 1902. În același timp comitetul va insista pentru alcătuirea de asemenea așezăminte și în localitățile, în cari până în prezent de acestea nu există.

Se va lucra pentru complectarea albumurilor de cusături și țesături cum și a albumului tipărit și pentru răspândirea acestuia.

Doritorilor de a se folosi de mașini și unelte economice — li-se vor da spre folosire mașina de sămănat, grapa de muschii și alte unelte economice

Cultivătorii de *albine* vor primi cojnice și alte unelte țînătoare de apicultură.

Se va adresa cerere la înaltul minister pentru pădureți, altoi etc. ear' on. direcțiune a institutului de credit »Albina« va fi rugată a ne vota ajutor bănesc.

Se vor recedita cărțile edate de reuniune și epuizate și se vor edita și alte scrieri economice folositoare.

Comitetul va lucra pentru organizarea școlii practice economice din Seliște.

Adunarea generală a 15 a se va ține în comuna Săcel.

Sibiu, 17 Ianuarie n. 1903.

Victor Tordăștanu,
secretar.

Consumațiunea alcoolului.

Camera de comerț a mării Britanii a adunat câteva date statistice asupra producțiunii și consumațiunii anuale de vin, bere și rachiuri.

Ancheta se estinde pe o perioadă dela 1885—1900.

Germania e care produce cea mai mare cantitate de bere. Urmează apoi Anglia și Statele-Unite. Iacă care e consumațiunea de bere în litri de un locuitor în diferite state:

Belgia	2190
Anglia	1440
Germania	1250
Danemarca	1060
Elveția	700
Statele-Unite	600
Svedia	500
Austro Ungaria	460
Francia	280
Norvegia	232
Rusia	40
Italia	06

Consumațiunea rachiurilor în litri de un locuitor e cea următoare:

Danemarca	16.0
Austro Ungaria	11.0
Belgia	9.6
Svedia	8.6
Țările-de-jos	8.1
Elveția	6.1

Anglia	5.0
Statele-Unite	4.8
Francia	4.6
Germania	4.4
Norvegia	2.1
Spania	2.0
Italia	1.4

Pentru vin calculul e mai greu din cauza datelor puțin precise.

Din totalul consumațiunilor alcoolice reese, că țeara, unde se consumă mai puțin, e Norvegia.

SFATURI.

Cunoașterea găinilor. În urma avântului ce a luat negoțul cu ouă, ear' în apropierea orașelor și cel cu găini, mulți economi pricepuți se gândesc la prăsirea unui soi bun de găini, cumpărându'și anume galițe spre scopul acesta. Ori-care ar fi soiul, pe care l'au ales, găinile trebuie să fie tinere. Aceasta se cunoaște pe următoarele semne: Dacă pîntenul e tare și solzii sînt aspri, putem ști, că e bătrână, fără de a ne mai uita la cap. Dacă partea de jos a ciocului e așa de țapănă, încât nu poate fi cărnit, ear' creasta e groasă și aspră, să nu cumpărăm găina, chiar dacă ar fi grasă. O găină tînără are numai începuturi de pînteni, solzii de pe picioare sînt netezi, strălucitori și de culoare viie, ghiarele sînt ascuțite și gingașe, partea inferioară a ciocului așijderea, ear' creasta e subțire și netedă.

Frunzele uscate, pe cari le vedem aninate acum iarna pe pomi, trebuie îndepărtate, căci mai toate sînt un cuib de omide, cari așteaptă primăvara să dea năvală asupra fragedelor foițe.

Știri economice, comerț, industr., jurid.

O fabrică de brânză se va înființa în Sibiu. Ea se va ocupa mai ales cu producerea și prelucrarea mai fină a brânzei de oaie din Ardeal. Brânza asta va esporta-o în străinătate, precum a făcut și până acum, dar' în măsură mai mică. Cu brânza așa numită de Făgăraș se va începe deja în luna viitoare.

Comerțul estern al Franței. *Importul* a fost în a. 1901 de 4415 milioane 725.000 lei, *esportul* de 4236 milioane 918.000 lei.

Contra chinuirii animalelor. Nu arare-ori vedem tristul lucru, că oameni fără inimă bat și chinuesc bietele animale înjugate sau înhămate. »Reuniunea regnicolară pentru scutirea animalelor« aduce la cunoștință dispoziția legii, care pedepsește pe cei ce încarcă prea tare carțile sau căruțele cu 8 zile închisoare și 200 cor. amendă.

La cassele de păstrare ale poștei au fost depuse în a. 1901 2330 mil. 550.000 coroane.

Dela bănoile noastre. »Asociațiunea de economii și ajutor din Ghirroc« și-a încheiat bilanțul cu un *profit curat* de 1108 cor. 65 bani. Fondul de rezervă e de 1905 cor. 41 bani, depunerile numai de 529 cor. 37 bani.

Nu e classa III la trenul accelerat. Am fost adus și noi, după foile din Buda-pesta, știrea, că la trenul accelerat se vor alătura și vagoane de classa III După-cum se scrie acum din Pesta, știrea se desminte din partea direcțiunii trenurilor.

Pentru liferarea de pânză pe samă admiralatului din Pola se află publicațiunea și mustrele la camera comercială din Brașov. Terminul pentru înaintarea ofertelor e 15 Martie a c.

Societățile Raiffeisen. În Bucovina comitetul țerei proiectează înființarea a două centrale pentru însoțirile după sistemul Raiffeisen românești și rutene — după modelul centralei germane create deja — în scopul spriginirii efective și cât se poate de puternice a însoțirilor rurale. Hotărîrea definitivă o va ave dieta țerii. Proiectul respectiv se va înainta în sesiunea viitoare. Se va ține deci cont de postulatul organizării centralelor pe basa națională. Puse fiind centralele sub protecția țerii, alimentarea lor de institute mari financiare va urma cu ușurință.

În România funcționau în anul trecut 1902 700 bănci populare cu 59.844 membri și cu un capital de 4,250.600 lei.

În 1901 erau numai 256 bănci, cu 20 604 membri și 2,346.046 lei capital.

Prin urmare în anul 1902 s'au înființat 444 de bănci noue, cu un capital de 1,904.554 lei.

Frumoase semne de progres economic, care trage după sine și înaintarea spirituală!

Proiectele ministerului de domenii din România pentru agricultură. La ministerul domeniilor se întocmesc acum niște proiecte pentru a face în primăvara anului viitor niște bogate plantațiuni pe unele terenuri mișcătoare, care nu sînt acum de nici un folos pentru agricultură.

FELURIMI.

O metodă de a cunoaște firea cuiva. Ziarul »Gaulois« publică părerile unui psiholog asupra cunoașterii firii oamenilor după modul cuiva de a strînge mîna:

»O femeie e mai greu de cunoscut după strîngerea de mîna. Șiretul nu strînge niciodată mîna; fudulul dă numai două degete sau chiar unul singur, după-cum e și persoana. Fricosul își dă mîna părăsindu o; îndrășnețul strînge și sgudue mîna; leneșul își lasă degetele să alunece; unii au strîngeri de mîna umede și moi, care displac; omul bun și loial se cunoaște pe dată după strîngerea de mîna, plină, hotărîtă și naturală.

O flacără care arde de veacuri. Un arheolog american a descoperit cu ajutorul unei hărți copiată de pe o tăbliță de piatră din muzeul orașului Mexico (America) o peșteră la Yesca cu o mulțime de idoli de piatră și cu un altar pe care arde o flacără. E un gaz ce isvorește din pămînt și arde, de multe sute de ani, adecă de pe timpul, când au cucerit Spaniolii Mexico. A aflat acolo și mai multe rămășițe dela Ațteci și le-a dus la San-Francisco.

Cassa de ajutorare.

(Urmare).

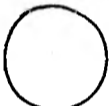
Despre plățirea taxei de membru în rate săptămânale.

Am spus deja, că în ori-care grupă se se înscrie omul, taxa de membru se poate plăti și în rate. Cum se întâmplă aceasta? Taxa celei dintâiu jumătăți de an se plătește odată, căci membrul n'are nici un drept până n'a plătit-o, atunci însă când ne-am înfățișat înaintea primăriei comunale, ca să fim primiți între membrii cassei, spre a pute să adunăm taxa mai cu ușurință, să cerem numai decât dela postă așa numita foaie de colectă (de adunat).

Gyűjtőlap

az 1900: XVI. t. cz. értelmében szervezett Országos gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár első csoportjához tartozó tagok 5 korona 20 filléryi félévi tagsági díjának postai levélbélyegekből való lerovására.

5 korona 20 fillér.

Mindegyik koczkába 20 filléres levélbélyeg ragasztandó	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér
20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér
A postakivatal helyi és kelti bélyegzője:	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér
	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér	20 fillér

Notă: O foaie de aceasta plină cu timbre ne-stricate și nefolosite (de 20 bani) se primește din partea oficiului postal reg. ung. în loc de bani, ca taxă de membru pe o jumătate de an.

Astfel de foi sânt și pentru timbre de 5 și 6 bani.

O foaie de aceasta de colectă se dă gratis. Ce scop are foaia de colectă? Acela, ca să păstrăm taxa de membru astfel, ca cel-ce e membrul cassei noastre, la posta din sat sau la ori-care din țeară, când chiar are bani, să-și cumpere timbre de 20, de 5 sau de 6 bani și să le lipească frumos, regulat și curat pe cvadrății de pe foaia de colectă.

Foile aceste de colectă, dacă sânt lipite cu timbrele trebuincioase, se primesc la postă

Capătul lumii.

»De ziua și ora aceea nu știu nici îngerii în Ceruri, fără numai Tatăl«.
(Mat. 26, 36).

Cu desfătare privim adese-ori, și uimindu-ne ne gândim la făpturile cele de multe feluri ale Atotputintelui D-zeu.

Câtă deosebire e între ele! Intr'un loc se află năsip ușor, lut virtos și ear' într'alt loc pământ sec; și ear' într'altă parte pământ gras, negru aducător de roadă multă! Pe airea stânci nemăsurate de granit, munți înalți, mase întinse de peatră de var! Oare cum se trecem noi nepăsători pe lângă aceste manifestări ale naturii? Fie cât de mici, cât de simple nu trebuie luate, în desconsiderare. Și în lucrurile cele mai mărunte, omul înțelept poate vedea atotputernicia lui D-zeu.

În felurile, așa dară acele pământuri — și între care le brăzdează plugul arătorului, stânci și petri, din cari e compus globul pământului, poate cunoaște omul o parte din istoria cea mai veche a acestui pământ, pe care numai puține ani va locui.

ca taxă de membru pe o jumătate de an. Timbrele lipite pe foile aceste nu se pot folosi spre alt scop, numai spre a plăti cu ele taxa de membru la cassa de ajutorare. Se înțelege de sine, că timbrele rupte, folosite, murdare nu se pot lipi pe foaie; foaia, pe care se găsesc timbre murdare, se respinge, ba înșelătorul poate fi și aspru pedepsit. Mai bine e să umblăm pe calea dreaptă, căci șarlatănia se resbună și aici. Astfel putem aduna fără greutate taxa pe jumătate an. Lucrul de a lipi timbrele nu e greu; ori-cine le poate lipi la locul lor, numai să grijăscă să fie curat la mână, când le lipește, apoi să nu poarte foaia în buzunar, unde se strică și se murdărește, încât posta e silită să o respingă. Isprăvind lucrul cu grije, va vedea ori-cine cu câtă ușurință a scăpat de grija, că oare în ce chip ar pute să adune taxa de membru pentru o jumătate de an? Și adevărat, ori-când se aibă membrul bani, merge și cumpără timbre mai scumpe (de 20, 10 bani) sau mai ieftine (5, 6 bani), după cum îi dă mâna, și așa plătește cu ușurință taxa de membru din jumătate în jumătate de an. Oficiul postal apoi însămnă și chitează în fiecare cas plățirea taxei de pe o jumătate de an.

Membrul estraordinar.

Membru estraordinar e cel-ce plătește pe an la cassa de ajutorare 1 coroană.

Membru estraordinar poate fi ori cine, bărbat sau femeie, fecior sau fată, cari se deprinde cu oareși-care fel de economie, fie din sul de ori și câți ani.

Membrul estraordinar plătește o taxă de o coroană pe an, nimica mai mult; taxă de înscriere membrul estraordinar nu plătește.

Membrul estraordinar nu capătă libel de membru; în locul acestuia capătă o adeverință, că e membru estraordinar al cassei de ajutorare. Pentru înscriere nu plătește nimica. E membru numai pe anul, în care s'a înscris de membru estraordinar. De pildă, dacă s'a înscris în luna lui Octomvrie; dreptul lui de membru estraordinar însă nu sună până la sfârșitul lui Octomvrie viitor, ci numai până la sfârșitul anului, în care s'a înscris. Dacă vrea de nou să fie membru, se înfățișază la primăria comunală sau la comisia din loc. Taxa de membru se plătește, când se înfățișază și spune, că vrea să mai fie membru estraordinar al cassei. Taxele de membru estraordinar nu se plătesc la postă, ci pe lângă

Este știut, că acest trup pământesc nu s'a compus tocmai din una și aceeași materie prin întâmplare; nici un păiuș de earbă, nici un grăunțe de năsip nu s'a putut face de mână întâmplării! Prin urmare este învederat, că pământul nu s'a făcut de odată în forma sa de acum; în astă privință s'a aflat în toate părțile lumii cele mai evidente și neînșelătoare semne, că numai încet s'a schimbat și s'a format, până s'a făcut așa precum e acum. Genul omenesc poate că l-a locuit și mai de mult, decât șapte mii de ani. Dar câte mii de ani trebuie să fi trecut, mai înainte de ce a făcut D-zeu pe om, pe când pământul va fi fost fără formă, deșert și neumblat! — Bine, că zice Moise: într' început a făcut D-zeu Cerul și pământul — însă când a fost începutul acesta? — Cine poate reprivi la eternitatea trecută?

— Ce sânt milioanele de ani înaintea celui vecinic? »Mari și minunate sânt lucrurile tale Doamne, și nici un cuvânt nu este destul spre lauda minunilor tale«.

chitanță la casa comunală; adeverința de membru o trimite însă direcția centrală. Dacă membrul își pierde adeverința, pentru a căpăta una nouă, are să plătească 20 bani.

Membrii estraordinari au drepturile următoare:

Dacă l' ajunge ceva nefericire, cade din car, se surpă pământul cu el, cade atare arbore pe el, îi ia mașina mâna, calcă în cuie, îl lovește atare vită sau cine mai știe ce nenorocire îl poate ajunge: Cassa îi vine într'ajutor. Il vindecă, plătește doctorul și apoteca. Ear' dacă în urma nenorocirii nu poate lucra mai bine de o săptămână, capătă pe fiecare zi o coroană ajutor, afară de doctor și apotecă, până ce poate lucra de nou; dacă însă din pricina nenorocirii s'ar ologi și n'ar mai pute lucra de fel, capătă până la moarte un ajutor de 10 coroane la lună. În cazul, când în urma nefericirii ar muri, familia lui capătă un ajutor de 400 coroane. Și dacă n'ar avea familie, cassa se îngrijește de înmormântarea lui și spre scopul acesta trimite 100 de coroane.

Cel-ce vrea să fie membru estraordinar, are să meargă însuși în persoană la primăria comunală, sau dacă este în loc comisie, să se adreseze acesteia.

Dacă membrul estraordinar în anul următor nu s'ar înscrie de nou de membru, nu va fi luat între membrii estraordinari ai cassei, de oare-ce membrii estraordinari au să se înscrie în fiecare an de nou între membrii cassei.

(Va urma).

APEL

pentru stringerea legendelor despre Stefan-cel-Mare și Sfânt, domnul Moldovei.

Peste un an și jumătate românimea va sărbători împlinirea a 400 de ani, dela moartea celui mai glorios Domn din veacul său: *Stefan-Vodă cel-Mare și Sfânt*. Pentru sărbătoarea aceasta m'am hotărit, ca să string la un loc tot aceea ce se pomenește încă și acum în popor despre Stefan-Vodă și cartea va fi ca un semn de cuvioasă amintire din partea poporului, pentru acest năzdravan al Moldovei.

După multe cercetări în întreaga noastră literatură populară și cât am cules singur sau prin prieteni, am înjghebat o colecție, care a întrecut toate așteptările mele și

— Oh, numai o clipeală trecătoare!

Moise zice în descrierea sa despre facerea lumii, că pământul a fost pustiu și deșert.

Însă cât timp a fost așa? Multe mii de ani trebuie să fi decurs, mai înainte de ce s'au despărțit elementele mestecate; mai înainte de ce s'au despărțit lumina de întunec, apa de uscat; mai înainte de ce a răsărit iarba pe pământul roditor; mai înainte de ce putură oamenii, fearele și dobitoacele de tot felul să afle nutremânt și locuință.

Oare ce a fost pământul acesta mai înainte de ce prin voia lui D-zeu locuiră oamenii cei dintâiu pe dînsul? Cât timp a stătut mai înainte de ce prin voia lui D-zeu putură oamenii cuprinde minunile și mărirea ziditorului, a-și pleca genunchii lor la pământ și a se ruga lui?

Privind noi la globul pământului din ziua de astăzi, pe cât s'a putut constata și cu nemărginită sirguintă străbate în adâncul lui: aflăm, că pământul, al cărui mez în veci ne rămâne ascuns, e îmbrăcat în mai multe scoarțe

această isbândă 'mi-a dat curajul, ca înainte de-a tipări colecția, să fac un apel către toți Românii cărturari, ca să binevoiască a mă ajuta cu tot ce-au auzit spunându-se în popor despre Stefan-Vodă, sau poate-că au cedit undeva vre-o legendă resleată despre acest Domn, care ar crede cetitorul, că se nu o fi aflat, îl rog să 'mi-o facă cunoscut.

Acum în vreme de iarnă cărturarii dela țară pot lesne să culegă câte ceva, fiindcă e toiu clăcilor și șezătorilor.

Etă ce aş dori să se culegă despre Stefan-Vodă-cel-Mare și Sfânt :

1. Vitejiile (bătăliile). 2. Despre Doamnele lui Stefan. 3. Curțile domnești. 4. Cântece despre Stefan-Vodă. 5. Ostași viteji din vremea lui Stefan. 6. Danii și răzășii date de el. 7. Biserici și mănăstiri făcute de el sau de ostași de-ai lui Stefan-Vodă. 8. Cruci, poduri fântâni, iazuri ș. a făcute de Stefan-Vodă, de Doamnele sale sau din vremea lui. 9. Odoare din vremea lui Stefan Vodă. 10. S'aude prin părțile D-voastre, cumcă Stefan-Vodă cel Mare are să învie a doua-oară? Și că Duhul lui a comandat oștile române în războiul dela 1877? în sfârșit tot ce se povestește legende, credinți, cântece și alte pomeniri, care sunt numai în gura poporului.

Cei care vor avè bună voința să culegă asemenea amintiri ale trecutului, îi rog, să le scrie întocmai cum le-au auzit și după cum grăește poporul.

Toți acei care vor căuta să 'mi trimeată până la Sf. Paști (6 Aprilie 1903) câte ceva despre Stefan-Vodă, fac un serviciu neamului nostru și voi uomeni despre fiecare la locul convenit.

Tuturor, care mă vor ajuta la deservirea cărții mele, pe lângă că le voi fi adânc recunoscător pentru fapta lor, dar' când va apăre: »Legendele despre Stefan-cel-Mare și Sfânt«, am să le dau câte un volum, drept răsplătă.

Cei care au puțină să trimită scrisori se le trimită pe adresa jos iscălitului :

1 Ianuarie 1903.

Cu frățească dragoste

Simion Teodorescu-Kirileanu,
Gara Zorleni. (România).

PARTEA ECONOMICĂ.

Stațiunea pentru încercările chimice în Ungaria.

În economia câmpului ne vin adeseori spre întrebuintare o mulțime de astfel de materii, a căror bunătate (calitate) și greutate (cvantitate) economul trebuie neapărat să o cunoască. Este deci în interesul acestuia, ca să știe, că oare sēmēnța, nutrețul, gunoiul măstrit sau alte lucruri cumpărate de pe la neguțetori și conțin însușirile acelea, cu cari le vinde respectivul vëndător? Pentru esaminarea acestor lucruri de vëndare, se recer cunoștințele unor oameni încercați, cari au și mijloacele de lipsă pentru asemenea esaminări.

Sunt deci de neapărată trebuință astfel de institute, cari să controleze și esamineze astfel de lucruri puse în vëndare. Afară de aceasta sunt mulțime de articoli (mărfuri), cari se falsifică și astfel se pun în vëndare. Constatarea acestora tot numai pe calea analizelor chimice se poate săvērși. Analizele chimice pentru producțiunea economiei de câmp sunt de mare însemnătate și din acel punct de vedere, că promovează oarecum dezvoltarea aceleia pe base mai solide. De aceea în timpul din urmă nu numai la noi, ci și în străinătate s'au înființat mai multe stațiuni pentru încercările chimice.

Încercările chimice le săvērșesc la noi în Ungaria 8 institute de-ale statului, cari în ce privește lucrarea lor se împart în trei grupe: 1. Institutul de chimie al statului și stațiunea centrală pentru încercările chimice din Budapesta; 2. Stațiunile economice pentru încercările chimice din Fiume, Dobrișin, Cașovia, Keszthely și Magyar-Óvár și 3. Stațiunile de controlă pentru încercările chimice din Cluj și Pojon.

Cea dintăiu stațiune pentru încercările chimice s'a înființat de către ministrul de agricultură și comerț în M.-Óvár la anul 1872. După aceasta

a urmat la anul 1878 cea din Budapesta, care a stat până la anul 1887 în legătură cu academia veterinarilor (doctorilor de vite). La anul 1883 s'a înființat de către ministrul de comerț stațiunea dela Pojon. La anul 1884 a urmat înființarea stațiunii din Cașovia, la anul 1885 cea din Keszthely, la anul 1887 cea din Cluj, la anul 1894 cea din Dobrișin, ear' la anul 1900 cea din Fiume.

Scopul acestor stațiuni este, ca să esamineze materiile acelea, cari se trimit acolo din partea autorităților (diregătorilor) administrative, reuniunilor și a privaților. Astfel de materii sunt: pământul, plantele economice, plantele de nutreț, gunoalele măstrite, mijloacele de nutrire, beuturile și mijloacele de igienă (sănătate).

În înțelesul art. de lege XLVI. din 1895 pentru confiscarea produselor falsificate puse în circulațiune, trebuie să se adreseze la stațiunea de esaminare diregătoria aceea, pe teritoriul căreia s'a confiscat lucrul oprit, ear' pentru oprirea vinurilor falsificate în înțelesul art. de lege XXIII. din 1894 se esmite o comisiune la fața locului pentru confiscarea și esaminarea beuturii falsificate.

Dintre stațiunile pentru încercările chimice, de sine stătătoare sunt cea centrală din Budapesta și cea din Fiume, celelalte stau în legătură parte cu academia economică, parte cu un oarecare alt institut de asemenea specialitate. Cu institutele de sine stătătoare comunică ministrul de agricultură direct, ear' cu celelalte numai prin direcțiunea școalei respective.

Taxele pentru esaminarea lucrurilor, ce se trimit acolo, sunt stabilite în următoarele: 1. Pentru esaminarea lucrurilor din sfera economiei de câmp, precum sunt: pământul, gunoiul și nutrețul, pentru esaminarea calității 2 coroane, ear' pentru a cvantității 4 cor. Pentru constatarea gunoalelor din fabrici (Thomașale) câte 2 cor. pentru calitate și 6 cor. pentru cvantitate. 2. Pentru nutreminte, beuturi, apă ș. a. pentru arătarea părților calitative 2 cor. pentru cele cantitative câte 4 cor., ear'

de pământ și de petri, cari s'au prefăcut numai încet în chipul lor, în care se află. Mai înainte de ce s'a învîrtoșat masa aceea, și s'a întins peste dinsa a doua și a treia, poate fi, că au trecut mai multe sute și mii de ani.

Este știut, cumcă pe munții cei înalți ai pământului precum și în stâncile cele mai tari, se află scoici și resturi de feare maritime, cari pe timpurile noastre sau trăesc în mările cele cu totul îndepărtate, sau de partea cealaltă opusă a pământului, sau nu se mai află viețuind pe nicăirea. Asemenea descoperiri se fac și în sinul pământului, unde într'o adâncime de mai multe sute de stângini se află în peatră în var împetrite oasele unor clase de animale, cari ne sunt nouă străine și nu mai sunt pe fața pământului, apoi ear' îngropate în masse de peatră groasă, pentru a căror formare au fost de lipsă mai mult decât o sută sau o mie de ani.

De aici putem conchide, că pământul a fost odinioară locuit de ființe viețuitoare și într'un timp, de care noi nu știm nimica. Și toate acestea au fost earăși risipite și nimitate

de o putere necunoscută mai înainte de a fi omul. Căci între toate scoicile și oasele lumii primitive, cari se află în lăuntru stâncilor, nici-când nu s'a vëndut nici măcar un semn de nescari oase omenesti.

Astfel de străformări ale pământului trebuie că s'au întâmplat mai adese-ori, căci mai cu seamă în cele mai afunde masse de petri și stânci se vënd urme de animale cu totul altfel, de cum se află în massele cele mai pe deasupra, adecă mai târziu. Așadară câte o lume a doua și a treia-oară reinviată și înflorită earăși a doua și a treia-oară s'a nimic și cu scoarță de var și de lut s'a acoperit. În goliciunile acele de petri și stânci, cari sunt mai aproape de fața pământului, cari se pot a fi formate mai târziu, se vënd cu totul alte făpturi. Aci se află, afară de rămășițele fearelor, încă și arbori și plante petrificate, pe cari noi multe le cunoaștem, că sunt și în ziua de astăzi.

Pe când din acele adâncuri earăși ne răsar alte feluri de minuni și cimilituri.

Ce fel de putere trebuie să fi mișcat pământul de 'și-a schimbat pozițiunea de către soare? — de a fost pe aci cândva deșerturi unde acuma domnește frig. Și în ce timp au fost toate acestea? Despre aceasta nu ne spune nici o istorie, pentru-că atunci n'a viețuit nici un om și nici măcar un monument nu ni-a putut lăsa!

Despre străformarea cea mai de pe urmă a pământului ne spune Moise, ne spun tradițiunile popoarelor celor mai vechi. Acea a fost nimicirea părții celei mai mari a genului omenesc prin diluviu, potop. Însă potopul acesta a ținut numai timp puțin; nu s'a nimic tot și pământul earăși 'și-a venit în fire, a reinviat și s'a împoporat. Această întâmplare estraordinară a fost cam înainte de șase mii de ani. Poate că atunci, sau prin alte vērșări de ape pe alocurea, au perit acele gigantice feare, la ale căror oase în timpurile noastre omul înflorat privește, aflându-le îngropate în pământ nu tocmai așa afund.

Dacă lumea aceasta pământescă în timpuri necunoscute de mii de ani a perit

CRONICĂ.

AVIS. Numărul acesta e cel din urmă, care se mai trimite celor-ce nu și-au renoit abonamentul. Rugăm deci pe onor. cetitori și spriginitori ai „Foi” să grăbească cu trimiterea taxei de abonament.

Părăstas pentru Dr. I. Rațiu. Din Turda ni se scrie că în ziua de Sf. Ioan, după terminul liturghiei s'a celebrat un părăstas întru memoria lui Dr. I. Rațiu, prin o. d. protopop A. Codarosa și preoții Ioan Pătăcean din Copand, și Simeon Luca din Mischiu.

Sărbarea Bobotezii în Viena pentru soldații gr.-or. români și sârbi s'a săvârșit anul acesta cu mare solemnitate. În timpul liturghiei și al sfințirii apei o companie a reg. de inf. Regele Carol I. al României Nr. 6. a dat salve sub comanda căpitanului Wykopal. În prezența colonelului Svetozar Davidov de Ilanosa, au luat parte la sărbare peste 2500 de soldați gr.-or. ai regimentelor de infanterie Nr. 6, 43 și 62, regimentelor bănănece Nr. 1 și 4, regimentului de ulani Nr. 8 și regimentului de husari Nr. 4 și elevii academiei militare tehnice și ai școlilor de cadeti. Liturgia a fost celebrată de capelanul militar Paul Boldas, ear' cântările liturgice au fost executate de un cor de 24 de feciori ai regimentului de infanterie Nr. 43. Părintele Boldea a ținut o predică foarte frumoasă, amintind că Românii și Sârbii au fost totdeauna soldați credincioși ai tronului și împăratului și că și de acum înainte să urmeze pildei dată de strămoșii lor și să jertfească viața lor pentru Împărat și țară, dacă vor fi chemați la grea cumpănă sub drapel. Sărbarea s'a finit cu cântarea imnului popular, după-ce soldaților prezenți li s'a împărțit binecuvântarea și au fost stropiți cu aghizmă.

Alegere de paroch în Satulung. Căsim în »G. Trans.«: Duminecă în 25 Ianuarie s'a făcut în comuna Satulung alegerea parochului al doilea la biserica Sf. Adormiri. Sinodul electoral era prezidat de părintele protopop V. Voina. Candidați au fost trei: Romul Verzeș, capelan la biserica sf. Arhangheli din Satulung, Zenovie Popovici, actualmente învățător în Satulung, și Virgil Negru. Părintele Verzeș a obținut 86 voturi, Zenovie Popovici 132. Acest din urmă a fost declarat ales. După cât sântem informați, alegerea se va protesta.

Un căpitan mâncat de lupi. Din Oradea-mare se scrie: Căpitanul de honvezi Geza Schwarz a dispărut din oraș de o săptămână. Se știe, că a plecat la preumblare cu calul și 2 ciazuri după plecare a venit calul lui singur în galop în curtea căsării. Calul era plin de rane sângerânde, șaua și curelele rupte. Se presupune, că oficerul a fost atacat de lupi, care l-au mâncat, căci ou toate cercetările de până acum nu l-au putut da de urmă.

Emigranți — la procuratură. Nicolae Bredea din Corbi, Avisalon Cristeanu din Ucea-de-jos, Ioan Turdeanu din Dejani și Ioan Bolovan din Beșimbac voiau să emigreze în America. Ei au ajuns până la Oderberg, de unde au fost înapoiați cu gendarmii și aduși la procuratura din Brașov. Ei au fost opriți de-a emigra pe motiv, că nu și-au făcut încă serviciul militar.

Răsplata slugii credincioase. Ni se scrie din Ucea-de-jos: Duminecă dimineața după-ce am eșit din biserică pe la orele 1/10 a. m. ne pomenim cu dl prim-pretor G. Urdea din Arpașul inf. că cheamă pe Toma Roșuța la sine, și înaintea publicului eșit din biserică pe lângă o frumoasă vorbire îi predă o iocană resp. o diplomă de recunoștință, și 50 de coroane bani în aur, trimise din partea d-lui ministru de agricultură pentru un serviciu credincios de 30 de ani la unul și același stăpân. Toma Roșuța cu lacrimile în ochi a primit diploma și banii și a mulțumit d-lui ministru și dlui prim-pretor. Dl notar I. Marinescu a ținut o cuvântare, în care a îndemnat atât pe economii de câmp, cât și pe slugi, ca să fie muncitori buni și credincioși, că atunci vor fi fericiți, și dacă nu de aiurea se capătă răsplata cel puțin dela D-zeu pe neașteptate, ca Toma Roșuța astăzi. *Nicolas Gurlea* econom.

Obrășnicie pedepsită. În cercul central al orașului Londra a fost ales primar un Jidan, ceea-ce nu e de mirat, fiind partea aceea a Londrei plină de Jidani. E obiceiul, ca primarul nou ales să dea un prânz, la care invită și pe consuliile statelor străine. Jidanul primar încă a dat prânzul, dar' pe consulul României nu l-a invitat, pentru-că Românii, vezi Doamne, asupresc pe Ovrei. Pentru aceasta obrășnicie Jidanul a fost chemat la secretarul de stat dela ministru de interne, unde a fost aspru mutat. Guvernul englez caută acum un mijloc, ca să dea satisfacție guvernului român. Într-aceea Marcus — așa l' cheamă pe obrășnicul — își vede de treabă: pe deoparte batjocorește România, ear' pe de alta stoarce din România zeci și sute de milioane din petrolul ce cumpără acolo.

Cetitorii noștri știu, că mai anii trecuți Evreul *Hülsmner* din Polna, care a omorât două fete creștine, a fost osândit de curtea cu jurați din Kuttenberg la moarte și după-ce a făcut recurs și s'a stricat sentința dintâi a fost condamnat a doua-oră la moarte. Dar' *Hülsmner* totuși n'a fost spânzurat, ci sentința s'a schimbat prin grație împărătească la temniță pe viață. Acuma se scrie din Praga, că *Hülsmner* a luat crucea, care era atârnată pe perețele din coridorul temniței și trântindu-o la pământ, a sculpat-o și călcat-o în picioare. Pentru această fărădelege și profanare a sfintei cruci, Evreul a fost condamnat din nou să fie închis tot la două săptămâni în cușcă și să stea acolo nemâncat toată ziua. Aceasta pedeapsă o va suferi *Hülsmner* timp de un an, dacă — după-cum spune »*Alkotmány*« — nu vor sări earăși coreligionarii lui să-l scape.

Fecior îmbrăcat în haine de fată. Maria Rechitoiu din Lupșa voia să treacă însoțită de două fete pe la Predeal în România. Una din fete însă nu era fată, ci cocogea flăcău. Era Nicolae Momernea din Lupșa, care neavând pașaport s'a adăpostit sub aripa Mariei, care avea pașaport pentru sine și pentru două fete. Descoperindu-i-se sexul Nicolae a fost adus la poliția din Brașov, împreună cu Maria Rechitoiu.

Contra stringerei de avere. Deputatul Griffet din parlamentul Statelor-Unite a prezentat un proiect de lege, prin care voește să pună margini stringerii de averi mari. În proiect se zice, că nimenui nu-l e permis să aibă o avere mai mare ca 10 milioane dolari, căci averile mai mari ca 10 milioane ascund în sine mari primejdii naționale. Parlamentul n'a primit acest proiect de lege.

Petreceri. Corpul didactic dela școala fundațională elementară de băieți și fetițe din Nămeud, aranjează Duminecă în 1 Februarie (19 Ianuarie) a. c. în sala de gimnastică dela gimnasiu, o petrecere cu joc pentru copii, care se va începe cu piesa teatrală: »Surorile« comedie într'un act de X, predată de 6 școlărițe. Inceputul precis la 5 ora seara. Prețul intrării de persoană 1 cor.; pentru copii și studenți 40 bani. Venitul curat al petrecerii este destinat pentru ajutorarea copiilor săraci dela această școală cu vestminte, cărți, recuizite de scris, material pentru lucrul de mână etc.

— Reuniunea gr.-cat. rom. de cântări »Concordia« din Oravița-rom. aranjează Duminecă, în 1 Februarie n. 1903 în sala hotelului »Împăratul Austriei« de acolo sub conducerea învățătorului Ioan Bogdan, un concert împreună cu teatru.

Se va preda piesa: »Baba Hârcoa«, operetă comică în două acte și trei tablouri, de D. M. Millo. Inceputul la 8 ore seara. După producțiune urmează joc.

— Comitetul parochial gr.-or. din Turda invită la petrecerea împreună cu concert, ce se va aranja Duminecă în 8 Februarie st. n. a. c. cu concursul unor meseriași rom. din Turda și cu corul plugerilor din Agârbleciu în sala hotelului Central. Venitul curat este destinat pentru edificarea unui turn nou la biserica gr.-or. din Turda. Ofertele marimonioase sânt a se adresa st. domn Ioșif Urcan, casar.

Trei deodată. Femeia Ioana Dumitru din comuna Șarul Dornei, județul Suceava (România), a născut 3 băieți, sănătoși tun și ceri au fost botezați, primind numele de Ștefan, Vasile și Ioan.

Inghetată în arest. Se scrie din Valcani: Flăcăul Antonie Trici din Valcani a răpit Duminecă seara pe fiica primarului din numita comună cu numele Caterina Jareb Primarul, ca să nu se facă mare târaboiu în sat, a însărcinat în taină pe doi servitori comunali, să-l caute pe fugari. I-au găsit în casa unei Țigănci. Pe fată au dus-o la părinți îndărăpt, ear' pe flăcău la primărie, unde l-au bătut de l-au făcut tot vânătaș. După-ce l-au bătut, l-au închis într'o odăie, unde nu era foc și l-au pus pe trup comprese reci, ca să-l treacă vânătașele. Până a doua zi flăcăul și-a dat sufletul. Ajunoi primarul a trimis la părinți vorbă să vină să-și iee feciorul dela primărie, unde a fost adus mort. Primarul voia adevă să-l facă pe părinți a crede, că feciorul a fost cules de pe drumuri înghetată. Părinții feciorului însă nu s'au mulțumit cu atâta și au denunțat cazul la autorități. În urma cercetării făcute, primarul și complicitii lui au fost arestați. S'a constatat anume, că murise în urma bătăii.

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii: Dl R. A. dela A—na, 2 cor.; d-na Maria E. Dancăș, Rășinari, 3 cor. (Premiul primit la expoziția industrială din Sibiu); Ioachim Vintilă, paroch, 40 b.; Aron Achim, econom, 20 bani (Calvasăr). Vic. Tordășianu, 10 bani.

Din „Revista învățătorilor și învățătoarelor” din România a apărut nr. 7 (an. III) cu un cuprins tot așa de bogat și de interesant, ca și în celalalte numere. Revista apare lunar și costă pentru România pe an 5 lei, pentru Transilvania, Bănat, Crișana și Maramureș numai 4 lei.

Sentință de moarte cassată. Curtea cu jurați din Sălmăș a fost condamnat la moarte pe Alexa Dobje și M. Bura din Homosza, pentru că au omorât pe țeranul G. Bura. Curia a cassat (șters) această sentință pentru o greșală făcută la pertractare. Se va ține o nouă judecată.

Nenorociri. În Chiuești (Solnoc-Dobice) s'a dus locuitorul Fodor Cristea în pădure la tăiat de lemne. Un trunchiu a căzut pe el și l'a omorât. Tot în comuna aceasta a trecut fetița Ana Girboan pe puntea de peste valea, care curge prin sat. Ea a lunecat de pe punte și până să-i vină într'ajutor, s'a înecat.

Din isprăvile frigului. De pretutindeni, din Europa și din America, sosesc știri despre un frig înspăimântător, care prăpădește oameni și animale și scoate haitele de lupi din ascunzătorii lor.

În *Sibiul* au plesnit țevile dela apeduct în strada măcelarilor și s'au umplut cu apă mai multe pivnițe. În *Martonfalva* (com. Trei-scaune) au înghețat în casă ciorăparul M. Magyari. În *Nis* (Sârbie) au murit înghețați 12 țerani, cari tăiau lemne, în pădure. Cadavrele lor s'au aflat gezend în zăpadă, în jurul unui foc aprins. În *Austria* au coborât cerbil și câprioarele dela munte și au intrat în sate. În *Rusia*, a fost un frig de 45 grade. Chiar și în *Italia* a coborât temperatura sub punctul de înghețare. Asemenea știri am primit și dela abonații noștri din America. Acum frigul a mai slăbit.

Din isprăvile beției. V. Murășan din Bujdos (Solnoc-Dobice) făcuse la țerg în Olpret. Aici s'a îmbătat de a binele, dar' nu l'a fost destul, căci la reîntoarcere a mai intrat într'o cărăimă, unde voia să silească încă pe doi Români să bea cu el. Aceștia n'au voit, ceea ce l'a infuriat așa de tare, încât a luat o blană din stănginul de lemne și s'a luat după ei, să-i cheme la prasnici. Unul dintre cei invitați l'a smuls blana din mână și l'a ciomăgit așa de bine, că Murășan a murit după 4 zile.

P. Sârbu din Sîlaș (Bănat) a fost aflat mort, cu capul spart, în pivniță. Se credea, că l'a omorât cineva, dar' s'a dovedit, că l'a omorât spurcatul de rachiu, căci fiind beat tun, a crezut, că pivnița e odăea de locuit și vrând să intre acolo a căzut pe trepte și și-a spart capul.

Părintele iertător. I. C. din Mercurea, uitându-și de porunca lui D-zeu, a ridicat mâna asupra tatălui său, pe care l'a lovit și rănit. Crima a ajuns la judecătorul — cel de pe pământ deocamdată — care de sigur l-ar fi dat o pedeapsă aspră, dacă tatăl nu l-ar fi iertat.

Câni turbați s'au arătat prin Șelimber și prin Turnișor. În amândouă au fost mușcați oameni. Pe cei mușcați în Șelimber i-au și dus la Budapesta, ca să-i vaccineze contra turbării.

Têrgurile de vite săptămânale din Sibiul e vorba să se sloboadă eară, începând de Merți în săptămâna viitoare, dacă nu se va mai întâmpla ceva deosebit. Publicația oficială se va face în zilele acestea.

Neurolog. Teodor Rîmbar, comerciant, a răposat în 23 Ianuarie, după un morb îndelungat, în etate de abia 22 ani. Rămășițele pământești ale iubitului defunct s'au așezat spre răpaus etern Duminecă, în 25 Ianuarie st. n., în cimiterul bisericii gr.-or. din Hunedoara. Nicolau Rîmbar, Tița Rîmbar, ca părinți.

— În *Tirnova* a răposat bravul Român *Filip Lungocea*, în etate de 69 ani, și a fost înmormântat în 14 Ian. a. c. Cântările funebre le-a escutat corul gr.-cat. Cuvântarea funebrelă a ținut-o vrednicul preot Avram Socoiu, din German. Pe mort îl deplâng frațele Petru Lungocea, soția sa Ana, fiica Elena, Rusalin Bugărin, coderan la societatea căilor ferate ungare din Reșița, și nepotele Elena, măritată după măiestrul Ioan Girgioc, (măiestru de fer) și Pătruța. Răposatul și-a crescut întreaga familie în frica lui D-zeu.

Dar pentru biserică. Simion Becheș, vîzînd starea aproape de ruină a bisericii noastre, s'a îndurat a ne dona cu scop de a o repara 200 coroane; ear' Simion Lascu, Zosim Nistrea, Iftin Stanciu, Ioan Cenușă și Ioan Gergel aflători în America, prin contribuiri benevole ne-au trimis alte 200 coroane; ceea ce și prin aceasta le aducem mare mulțumită. De oare ce colectanții mai sus amintiți, după cum ne-au informat, continuă cu încasarea contribuțiilor benevole, darea de seamă mai amînată o vom publica mai târziu. Cincul-mare, în 24 Ian. 1903. Dionisie Stănuțel, învățător.

Omorul din Checia română. Am fost dat încă din numărul trecut știrea despre omorul văduvei Stana Șaru. Despre acest omor ne scrie corespondentul nostru de acolo următoarele:

În comuna Checia-română în seara de 30 Decembrie c. v. 1902 a fost ucisă cu cuțitul Stana Șaru, văduva fruntașului econom Ioan Șaru, răposat în anul 1885. De abia s'a aflat în ziua următoare 31 Decembrie c. v., la orele 3 d. m., căci Stana Șaru a locuit singură. Ușile au fost încuiate, așa că venind în ziua de 31 la ea vecinii să o cerceteze, nu au putut intra; ei vorbeau că va fi dusă la Jambolia; abia oătră seară vîzînd că nu mai vine, au căutat mai bine să nu se fi întemplat ceva rău și au aflat la odaia a doua fereastra spartă. Intrînd unii în lăuntru au aflat pe Stana moartă, plină de sânge pe haine, tălată de cuțit la grumaz, prin piept și palme.

Patul (hainele), păriletele la fereastra oătră stradă, toate erau sîngerate. În cuină jos a fost foarte mult sânge, se vede că mult s'a luptat ucigașul cu văduva până și-a isprăvit lucrul, căci ea a fost o femeie sdravănă și sîntoasă. Moștenitorii celor 2 sesiuni, cari formau averea văduvei, sînt 5 orfani, dintre cari 4 minoreni. Gendarmii au aflat pe ucigaș, un moștenitor (un frate dintre acești 5 orfani, fiilor de 18 ani). Se vorbește, că ar fi voit mai îngrabă să-și moștenească averea. Nu s'a furat nimic, banii l-au aflat, se vede că ucigașului nu l'a fost lipsă de nimic, ci s'a mulțumit cu viața văduvei. În mormîntarea văduvei Stana s'a făcut în 15 Ianuarie a. c. Ucigașului D-zeu să-i răsplătească.

Ab. 2339.

Kabdebo a eșit din temniță. Zăraful Kabdebo din Sibiul e cunoscut și de mulți dintre Români; mai ales din comitatul Sibiului. Pe mulți l'a pișcat când a bancrotat pe cale necinstită. Fiindcă s'a purtat bine în temnița din Seghedin, i-s'au iertat 2%, luni din cele 36, la cari a fost condamnat. Se zice, că va merge la Budapesta.

O faptă nobilă. Între cei plecați din Viștea-inferioară (comit. Făgăraș) la America a fost și locuitorul N. Dancu. Acesta a fost însă oprit în New-York să intre în America, așa că bietul om cheltuisese o sumă mare de bani în zadar. După-cum aflăm, tovarășii, cu cari a plecat la America, contribuie în fiecare lună câte o sumă mai mică, cu care să-și plătească apoi omul datoria făcută, când a vrut să emigreze. Fapta aceasta arată din nou inimă nobilă a Românului, care nu-și părăsește pe soțul sau la necaz. De altminteri despre astfel de fapte nobile ni s'a mai scris din America; pe mulți, cari sînt fără lucru, îi ajută cei-ce sînt mai norocoși, până-cînd apucă și ei într'o fabrică.

Sinucidere. În Sebeșul-năsesc s'a împușcat judecătorul Kormos, care era bolnav. El avea ideea fixă, că suferă de rac moștenit la stomac.

Încă un leac contra ofitei. Profesorul Tizzoni dela universitatea din Bologna (Italia) a citit în 24 Ian. înainte Academia de științe un raport despre vindecările făcute la tuberculoși cu ajutorul serului descoperit de doctorul Panichi.

Zăpadă roșie. În Rața (Sârbia) a căzut în săptămîna trecută zăpadă roșietică violetă. Cercetîndu-se mai de aproape s'a vîzut, că zăpada era amestecată cu o mulțime de gîndăceli foarte mici, de culoare roșie. Se vede, că aceștia au fost aduși de vre-un vînt din depărtare și dela ei a căpîtat și zăpada culoarea.

Inecat. Ni se scrie din Sebeșul-năsesc: Duminecă, în 25 Ianuarie bălatul de 12 ani al lui Nicolae Opincariu s'a dus dimineața pe la 8 ore la rîu să aducă o botă (doniță) de apă. Bota l'a scăpat în rîu și bălatul, plecîndu-se după ea, încă a căzut în apă. Abia după amiază la 2 ore l-au aflat oamenii sub ghiță, dar' mort. Nic. Man.

Tatăl nostru polonez E știut, căte asupriri îndură Polonii din Germania, unde încă vor să le răpească limba. Un naționalist polon a făcut un „Tatăl nostru”, pe care-l rostesc Polonii. Eată l':

Tatăl nostru, care ești în ceruri, dă-ne nouă regatul Poloniei!

Scapă-ne pe noi din solăvie!

Dă ne nouă pâinea de toate zilele, dar' nu cea udată de sânge și otrăvită de răutatea inimiilor noștri!

Iartă-ne nouă păcatele înscrise pe săbiile noastre!

Nu ne lăsa să cădem în ispita de a renunța la Polonia!

Scapă-ne de cel rău, care e stăpînirea dușmanului.

Logodnă. Dl. Emanuil Suciu, învățător în Măgărei, și-a încredințat în 12 Ianuarie de viitoare soție pe domnișoara Maria Mălăncrăvean din Bărgheș.

— Se anunță că tînărul George Vasu, învățător din Arpașul-inferior, s'a fidațat cu d-șoara Aurelia Compuța din Porumbacul-inferior.

Hymen. Ana Giurcoiu și Bucur Sass, absolvent de teologie și învățător, își vor celebra cununia Duminecă în 19 Ianuarie st. v. 1903 la orele 2 d. a., în biserica gr.-or. din Reșinari.

Și-a temut mireasa. În comuna Zăedan-Patak s'a întemplat la 24 Ian. o dramă sîngeră. Tepeș Ioan Nicolae a ucis printr'un glonț pe Paraschiva Fruca — din gelozie. Ucigașul a fost prins și dat pe mîna gendarmilor. Nenorocita fată, care era mireasa ucigașului, a murit în chinuri mari.

„Femeia și Familia“. Foia literară-beletristică, anunțată în nrul trecut, a eșit azi de sub tipar. Nrul eșit cuprinde o mare bogăție de material, variat și plăcut. Formatul noului foieș e ca și al foii noastre și are 8 pagini. Din bogatul cuprins amintim: Grigore Alexandrescu (biografie și scrieri), 2 romane (în urmare) o schiță, un roman (în foieșă) o humorescă frumoasă, cu titlul: Călăuz de bal, descrieri din Maroc, unde este acum reșcoală etc. apoi o mulțime de glume, felurimi, de ale casei, de-ate bucătăriei, știri din România și din alte părți etc. și în sfârșit moda. Sânt trei ilustrații de modă, o haină de doamnă, una de domnișoară și o cămașă bărbătească; la foieș este alăturată o coală pentru croitura acestor haine ilustrate.

Foia are o înfățișare drăgălașă, limbă plăcută și ușoară. Atragerea atenției asupra acestei foi și o recomandăm cu căldură tuturor, îndeosebi familiilor noastre dela țeară. „Femeia și Familia“ cuprinde un material de citit potrivit familiilor noastre și o mulțime de sfaturi și povești.

Cei ce doresc să aibă nri de probă să se adreseze la dl Silvestru Moldovan, în Sibiu.

Ea apare de două ori pe lună în 1 și 15 a fiecărei luni și costă:

Pe un pătrar de an . . . cor. 250
Pe o jumătate de an . . . > 5—
Pe un an . . . > 10.—

Banii an eș se adreseze la unul din redactorii foii, sau d' lui Silvestru Moldovan sau Ioan E. Prodan.

Cât câștigă loteria? Societatea anonimă de loterii pe clase și-a publicat de curând bilanțul pe ziua de 31 Decembrie 1902. Această întreprindere fondată în 1897 cu un capital de 3.600.000 coroane posedă deja o rezervă statutară de 600.000 coroane și o rezervă specială de 699.573 coroane 62 bani, care grație profitului realizat în timpul exercițiului din urmă va fi mărită cea dintâi cu 150.000 cor., a doua rezervă cu 167.524 cor. 73 bani.

Consiliul de administrație va propune în adunarea generală să se acorde acțiunilor de fondatori o sumă de 297.207 cor. 89 bani care să fie distribuită acționarilor, pe lângă aceasta să acorde dobânda statutară dela 5 la sută și o dividendă de 93 coroane (18,4 la sută) pentru fiecare acțiune de 500 cor.

Țăranul violean. Un țăran intră într-o băcănie și ceru o bucată de pâine de 5 bani. După ce luă pâinea în mână, se gândi un moment și zise: „Mai bine să mi dai un păhar de rachiu. Ia pâinea îndărăt. Și beu rachiul. — Când voi să ese afară, băcanul îl oprî: „N'ai plătit rachiul! — „Ți-am dat pâinea pentru el. — „Dar' nici pâinea nu ai plătit-o! — „De aceea nici nu o iau, și-o las d-tale! — răspunse țăranul și plecă.

Fetiță arsă de vie. Femeia Elisabeta Holló din Timișoara a închis Vineri în odă pe micii ei copilași, unul de 3 ani, al doilea de 2 ani și al treilea de 8 luni. Femeia s'a dus prin oraș în treburile ei. Când s'a reîntors, fetița de 8 ani era moartă. Ceialalți doi copilași zăceau la pământ fără simțire. În odă era mult fum. Medicul chemat a adus la viață pe cei doi copilași, fetița însă murise. S'a constatat, că nevinovata copilă s'a jucat în apropierea cuptorului unde ardea focul; o scântee a aprins

hainele fetiței, care a ars de vie în strictul înțeles al cuvântului. Contra mamei neprecaute s'a pornit procedură criminală.

Recrutările în comitatul Aradului vor fi după cum urmează: *Siria*: în zilele de 2, 3, 4 și 5 Martie; *Pâncoța*: 7, 9 și 10; *Boroș Ineu*: 12, 13, 14 și 16; *Boroș-Sebiș*: 18, 19, 20 și 21; *Hălmașiu*: 23 și 24; *Chișineu*: 26, 27, 28, 30 și 31 Martie; *Alteța*: 2, 3 și 4 Aprilie; *Radna*: 6, 8, 14 și 15; *Pecina*: 25, 27, 28 și 29 Aprilie; *Arad*: 21, 23, 24, 25 și 28 Martie.

Apel. Subscripții în numele „Societății de cultură“ din Ona-de-fer (Vaskó p. u. Nemet-Bogán) apelează la toți domnii autori, editori și posesori de cărți rugându-i respectuos să binevoiască a dărui pe seama bibliotecii susnumitei societăți din opurile dlor. Eventualele donațiuni, trimise la adresa susnumitei societăți, se vor primi cu mulțumire și se vor cuita pe cale ziaristică. Ona-de-fer, 17 Ianuarie 1903. n. *Nicolae Potocșan*, bibliotecar. *Constantin Pausan*, președinte.

Omor în Poiana. Făptuitorii necunoscuți au omorât în comuna Poiana (com. Caras-Severin) pe proprietarul de oi Albert Rusalin. S'a constatat, că 4 inși au fost făptuitorii. Ei au vrut să fure câteva oi, dar' fiind om puternic s'a luat la ceartă și luptă cu ei. Tălharii, ca să nu fie tradați, l-au omorât. Gendarmii îi caută, dar' până acum nu le au aflat urma.

Păpușile reuniunii agricole.

(Act de recunoștință).

Când cu expoziția noastră industrială am fost arătat intenția ce avem de a întregi colecția de păpuși cu exemplare din ținuturi românești încă nerepresentate.

Stăruințele noastre au avut de urmare, că doamnele *Ioana Rebeș* și *Raveca Manta* au luat asupra lor greaua sarcină de a costuma păpușii, ce le-am fost imbiat întocmai după portul din Gurariului (comit. Sibiu). Generoase, foarte îndemânate și inspirate de nobilul zel cum sânt, aceste doamne, de prevăzută era, au isbutit să costumeze păpușii decum nu s'ar fi putut mai nimerit. Portul acestei măndre păpuși, lucrat întocmai după al țărancelor din Gurariului, e vrednic de admirat.

Nu mai puțin isbutită și drăguță e păpușii, pe care o au costumat vrednică și zeloasă preoteasă din comuna *Marpod*, doamna *Maria Bologa*, dimpreună cu doamna preoteasă *M. Bologa sen.* și cu ajutorul unor harnice țărance aparținătoare Reuniunii femeilor române din *Marpod*.

Aceeași se poate zice despre o a treia păpușii frumoasă și foarte interesantă, gătită prin câteva femei și fetițe tot atât de harnice, în frunte cu vrednicele doamne *Zenovia Dan*, soție de primar și *Eufrosina Buca*, soția învățătorului, toate din *Rucăr* (comitatul Făgăraș).

Pentru aceste costumări anevoioase și costisitoare, subscrierul birou în numele reuniunii noastre agricole exprimă amintitelor doamne cea mai călduroasă mulțumire.

La expoziție avurăm 12 păpuși. Prin adaugerea alor trei, colecția noastră numără astăzi 15 păpuși, una mai chipeșă

și isbutită ca cealaltă și reprezentând fiecare un port deosebit din tot atâtea ținuturi.

Pregătirea cunoscutelor albumuri căgunează reuniunii noastre grele jertfe bănești, ceea-ce însă nu ne poate oprî de a cumpăra și în viitor păpuși mari, pe cari bucuros le imbiem cui ar binevoii să ia asupra și sarcina costumării pe speșele sale.

Din comitatul Sibiiului avem păpuși costumate desjuns. Cu atât mai binevenită va fi costumarea în portul din comitatele și numeroasele ținuturi încă nerepresentate.

Cu această ocazie iertat fie-ne să destăinuim tristul fapt, că *apelul nostru în cauza albumurilor* n'a găsit răsunetul cu drept cuvânt așteptat. Reținem dar' rugarea, ca în scopul copiării să ni-se trimită de pretutindenea (afară de comitatul Sibiu) cusături și țesături frumoase și originale, precum: cămeși, ii, învălitoare, covoare, ștergare, merindeș, feșe de masă, culmi etc.

Sibiu, 26 Ianuarie n. 1903.

Biroul Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu.

D. Comșa, pres. *V. Tordășianu*, secretar.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dni N. Ivin, București. În numărul viitor.

Dni Panfiliu Pop, Feldioara. Lista delegaților s'a publicat înainte de-a sosi deslegarea d-tale. — Adresează-te direct d' lui Timoteiu Popovici, profesor seminarial, Sibiu.

Dni I. Voina, Târnova. Foia se trimite regulat. Primăria e datoare să și-o trimită acasă. Când n'o capeși, la două trei zile du-te la postă, cere o foieș de reclamat, care nu costă nimic, și capeși numărul înc'odată. Dacă vei face asta de 2—3-ori, se va cerceta chiar dela postă, cine e vinovatul, și atunci acela capătă peste ghiară.

Ab 2106. Anul trecut am publicat legea despre puști. Pentru acestea trebuie plătită dare. Pedepsă îți poste da, numai dacă n'ai plătit darea și te-au prins vânzând fără licență.

Dni Cușean Gligor, Reșița. În „Foia“ publicăm toate amănuntele, cetește-le numai cu atențiune. Inscribeți vă cât mai mulți, căci faceți un mare bine.

Dni I. Buța, inv. Lunasprie. Nu putem publica titule „P. de o... fl...“ din două cauze: întâiu, ne-am murdărit „Foia“, care nu e obișnuită cu astfel de vorbe, a doua am ajunge înaintea judecării, unde am fi condamnați. Ne pare rău.

Poporeni din Periceiu. Scrisori nesubscrise nu publicăm. Noi trebuie să știm, cine ne scrie.

Dni Gregoriu Clușan, R. v., Adresează-te la W. Mühle, grădinar în Timișoara, care are tot ce trebuie. Scrie-i românește. Ideea e foarte bună și vă dorim succes.

Dni G. Zidariu, Ieciu. Nu cumva e velociped cu trei roate? De acestea se fac deja în fabrici.

Dni T. Bogdan, Luerin. Cei absolvenți dela preparandile de stat au, cei dela cele profesionale n'am putut afla. Să te adresezi inspectorului de școale. Pentru-ce n'ai servit numai 8 săptămâni?

Dni P. Giurgescu, Runc. Din greșala culegătorului a rămas numele d-tale afară, ceea-ce nu se va mai întâmpla.

Dni Nic. Stroescu, Jablanța. Ispravă ai pute face numai dacă ai merge în persoană la Paris sau la Bologna (Italia), unde încă s'a descoperit un astfel de serum. Până la noi ajunge mai târziu, ear' medicii acela nu și dau leacul încă, fără mergând la ei.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr**. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni **Iosif Marschall**.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții,

acoardă

împrumuturi ipotecare

dela suma de **5000 cor.** în sus cu **7%** interese, fără a reflecta la proviziune, la spesele de manipulare și de scris.

8 1-12

Mercurea, la 1 Ianuarie 1903

Direcțiunea.

Se dă în arândă o curte

afătoare în piața din Șeica-mică, sub nr. 123, un loc tare acomodat pentru comerț, unde și până în prezent a fost tot boltă. Aceleia aparțin următoarele: o chilie pentru boltă, două pentru locuit, două culine, două pivnițe, un șopru, un grajd nou din piatră și o grădină mare și frumoasă.

Doritorii să se adreseze la domnul **Simon Deugjel**, în Țapu (Csicsó-Holdvilág) Alsó f.-megye p. u. Mike-szásza.

9 1-1

Moșie de esarândat.

În hotarul **Turzii** este de esarândat în condiții favorabile o moșie de peste 200 jug. cat. provăzută cu toate superedificatele economice necesare.

Interesații au să se adreseze la administrația acestei foi.

5 3-6

Plecarea și sosirea trenurilor la Sibiu.

Trenurile pleacă dela Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 33 min. la Tâlmăciu—Făgăraș, tren mixt.

La 5 ore 30 min. Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 7 ore 41 min. Copșa — direcția Budapesta și Predeal, tren mixt.

La 7 ore 44 min. Sebeș—Vinț, Arad, Budapesta (Alba-Iulia, Hunedoara, Petroșeni) tren de persoane.

După prânz:

La 1 oră 14 minute Tâlmăciu—Turnu-Roșu—Căneni—București, tren de persoane.

La 1 oră 5 min. Copșa (comunică numai Marția și Vineria)

La 2 ore Tâlmăciu—Turnu-Roșu—Făgăraș, tren mixt.

La 2 ore 5 minute Sebeș—Vinț—Deviza (Hunedoara, Petroșeni).

La 2 ore 15 minute Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 4 ore 25 min. Copșa—Cluj—Budapesta, tren de persoane.

La 5 ore 5 min. Sebeș—Vinț—Arad—Budapesta (Alba-Iulia, Petroșeni), tren mixt.

La 8 ore 25 min. (seara) Șelimber—Cisnădia, tren mixt.

La 10 ore 30 min. Copșa—Cluj—Budapesta, Brașov—Predeal, tren de persoane.

Trenurile sosesc la Sibiu:

Dimineața:

La 4 ore 12 min. dela Budapesta—Cluj, Predeal, Brașov, (Copșa), tren de pers.

La 6 ore 55 min. dela Budapesta, Arad, Vinț, Sebeș (Hunedoara, Petroșeni) tren mixt.

La 7 ore 04 min. dela Copșa (numai Marția și Vineria).

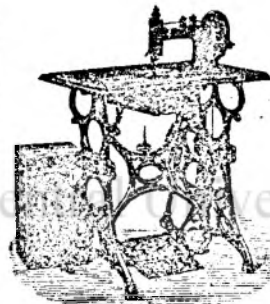
La 7 ore 10 min. dela Cisnădie—Șelimber; tren mixt.

La 7 ore 33 min. dela Făgăraș—Turnu-roșu, Tâlmăciu, tren mixt.

Gustav Dürr.

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede, Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat.

3 4-

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seide & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile meșinilor de cusut de orice fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de orice fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată delamine dau 5 ani garanție.

Liste de prețuri se trimite la oerere gratis și franco.

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoească a fi ca atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu confundă cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăceli-mare Nr. 8.

2 3-26

